BRĪVĀ LATVIJA

ISNN 0934–6759

APVIENOTĀ LONDONAS AVĪZE UN LATVIJA

2019. gada 12. – 18. februāris

Nr. 06 (1568)

Lasiet tīmeklī www.brivalatvija.lv

Diriģents ANDRIS NELSONS un Bostonas orķestris saņem *Grammy* balvu divās katēgorijās

10. februārī notikušajā ASV mūzikas ierakstu industrijas *Grammy* balvu ceremonijā divās katēgorijās apbalvojumu ieguvis diriģents Andris Nelsons ar Bostonas simfonisko orķestri. Tādējādi Andrim Nelsonam augsta prestiža apbalvojums piešķirts trešo gadu pēc kārtas.

Andŗa Nelsona kopā ar Bostonas orķestri izdotais albums *Shostakovich: Symphonies Nos. 4&11* ieguvis *Grammy* balvu katēgorijā "Vislabāk producētais klasiskās mūzikas albums" un "Labākais orķestŗa sniegums".

Andris Nelsons *Grammy* balvu saņēmis jau trešo gadu – divus iepriekšējos gadus katēgorijā "Labākais orķestŗa sniegums", pirms diviem gadiem – par Dmitrija Šostakoviča 10. simfonijas ierakstu, savukārt pagājušogad – par Dmitrija Šostakoviča 5., 8. un 9. simfonijas ierakstiem.

Šacha lielmeistare Londonā

Saeimas deputāte un šacha lielmeistare **Dana Reizniece-Ozola** (*ZZS*) **15. februārī plkst. 19 Londonas Latviešu namā** aicina uz šacha simultānspēli. Dalības maksa – 25, - mārciņas, skatītājiem – 5,- mārciņas. 50% no ieņēmumiem tiks ziedoti *Daugavas Vanagu fonda* Londonas nodaļai.

Dana Reizniece-Ozola ir Eiropas Šaha savienības (ECU) viceprezidente, kļuvusi par Latvijas čempioni un pārstāvējusi Latvijas izlasi astoņās Pasaules šacha Olimpiadās. U-18 vecuma grupā viņa izcīnījusi Eiropas čempiones titulu.

Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtināt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku:*

pa gaisa pastu no ASV
- par 6 mēn. – EUR 186,-

pa parasto pastu no Latvijas
- 6 mēn. EUR 86,-
- 12 mēn. EUR 130,-

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:
AS SEB banka, kods UNLALV2X,
Konta nr.:
LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

BL* ilggadējais lasītājs Pēteris Cielavs ir izvēlējies pasūtināt un lasīt *Laiku

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtiniet digitālo laikrakstu ŠEIT:
www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājiet bankā SIA *VESTA-LK* kontā:
AS SEB banka, kods UNLALV2X,
Konta nr.: LV80UNLA0050016243516
ar piezīmi "BL abon" un norādot vārdu, uzvārdu, e-pastu un mājas adresi

Ik nedēļu izlasītiet Jums svarīgu informāciju labā latviešu valodā.

Abonementa maksa:
- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem sazinieties ar redakciju
Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, LV-1011, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv,
tālr.: +371 67326761 vai +371 29439423

Nedēļas notikumu kalendārs *2. lpp.*

Latvija dienu ritējumā *3. lpp.*

Ķīnieši spiego arī Latvijā *4. lpp.*

Franks Gordons par Ukrainu *5. lpp.*

Jauna grāmata par latviešiem karā *7. lpp.*

Minsteriešu sveiciens *10. lpp.*

Kārļa Streipa atvadu vārdi krusttēvam *11. lpp.*

9 770934 67501 8 06

LATVISKO NORIŠU KALENDĀRS

15. FEBRUĀRIS

STOKHOLMAS
ev. lut. draudze:
Meditatīvs pārdomu vakars

Adrese: Somu baznīcas draudzes nama apakšējā stāva telpā (*Finska kyrkan, Slottsbacken 2B-C*, Vecpilsētā), 2., 55. un 76. autobuss (*Slottsbacken*), metro stacija "Gamla Stan". Laiks: plkst. 18.

Meditatīvs pārdomu vakars par Kristus Kalna runas Svētības vārdiem. Bībeles lasījumi ar pārdomām, mūziku, īsām lūgšanām un meditācijām klusumā kopā ar mācītāju Kārli Žolu. Visi mīļi gaidīti! Iepriekš pieteikšanās nav obligāta, bet labprāt to varat darīt, rakstot *zviedrija@draudzes.se*

15. FEBRUĀRIS

Kriminālkomēdija
"Kriminālās ekselences fonds"
Hamburgā

Adrese: *Kreuz-Kirchengemeinde Wandsbek, Kedenburgstr.14, Hamburg 22041* Laiks: plkst. 19

Kino vakars tikai pieaugušajiem. Skatīsimies daudz apspriesto un pēdējā laikā kolorītāko latviešu kriminālkomēdiju "Kriminālās ekselences fonds". Tā esot vienkārši jāredz! Filmai ir subtitri angļu valodā. Dalība: EUR 10 un groziņš kopīgajam galdam. Pēc filmas noskatīšanās saviesīga pavakarēšana ar sarunām un dejām. Vairāk informācijas: *www.latviesihamburga.de*

15. FEBRUĀRIS

Šaha simultānspēle
pret lielmeistari
Danu Reiznieci-Ozolu
Londonā

Adrese: *72 Queensborough Terrace, Paddington, London W2 3SH*, Lielbritanija Laiks: plkst 19.

30 spēlētāju seansā pārbaudīt, cik gājienus varat izturēt Jūs!

16. FEBRUĀRIS

Berlīnes latviešu bērnu un kultūras biedrības sanāksme

Adrese: *Bürgerpark Pankow Sommerbücherei* – vienstāva mājiņa parkā. Kā orientieri ņemiet adresi *Wilhelm-Kuhr-Str. 16* un ejiet iekšā parkā. Ja brauc ar sabiedrisko, tad ar M1 līdz *Bürgerpark Pankow*. Laiks: plkst. 11

BERLĪNES LATVIEŠU BĒRNU UN KULTŪRAS BIEDRĪBA

Apspriežamās temas: atskaite par izdarīto, jaunu biedru piesaiste, financējumam pieteiktie un šogad paredzētie projekti.

Pieteikties pa e-pastu: *biedriba@latviesi-berline.de*

16. FEBRUĀRIS

Mīlestības dienas sarīkojums
"Visskaistākā mīlestība ir draudzība mūža garumā"
Grācā, Austrijā

Adrese: *St. Andrä* draudzes zālē, *Kernstockgasse 9, 8020 Graz.* Laiks: ierašanās no plkst. 13.30

Mīlestības dienas sarīkojums "Visskaistākā mīlestība ir draudzība mūža garumā". Pasākuma režisore un vadītāja dzejniece Sandra Rumba. Apģērbā sārtie un sarkanie toņi un līdzi mīļa dāvaniņa. Cienastam groziņi.

Dalības maksa EUR 10, GLKB biedriem un bērniem ieeja par brīvu.

16. FEBRUĀRIS

Latviešu bērnu un jauniešu talantu konkurss
"Protu? Protu!" Īrijā

Adrese: *"Clasac" Alfie Byrne Road, Clontarf, Dublin 3.* Laiks: plkst. 16

Pieteikšanās konkursam slēgta. Latviešu biedrības Īrijā rīkotais latviešu bērnu un jauniešu talantu konkurss "Protu? Protu!" šogad notiks jau septīto gadu! Šo gadu laikā konkurss ir noticis Dublinā, Limerikā, Portadounā, Kaslbārā, Portlīšā un Droghedā, dodot iespēju latviešu bērniem no tuvākām un tālākām Īrijas un Ziemeļīrijas grāfistēm tikties un radoši izpausties, būt latviskā vidē, apzināties savu latvietību, kā arī iepazīt Īriju.

Konkursa mērķis: Atklāt jaunus, talantīgus latviešu bērnus un jauniešus no dažādām Īrijas un Ziemeļīrijas pilsētām, veicināt viņu radošo pašizpausmi, motivēšanu uzdrīkstēties parādīt savu talantu plašākai auditorijai latviešu valodā. Radīt iespēju latviešu bērniem un jauniešiem satikties un iepazīties, apzināties savu latvietību un sekmēt izpratni par piederību Latvijai un pozitīvu attieksmi pret to. Popularizēt latviešu valodu un kultūru Īrijā. Radīt iespēju diasporas skolotāju pieredzes apmaiņai.

Neskaidrību vai jautājumu gadījumā iespējams sazināties ar Lauru Zemvaldi (*laura.didze@gmail.com*) vai *lbi.lsinireland@gmail.com*

Konkursu rīko Latviešu biedrība Īrijā ar LR Ārlietu ministrijas un LR vēstniecības Īrijā atbalstu.

16. FEBRUĀRIS

Valentīndienas svinības
Peterborough, Lielbritanijā

Adreses: *82 Lincoln Rd., Peterborough, PE1 2SN* Laiks: plkst. 17

Programmā:

- Plkst. 17 Bradfordas teātra trupa "Saulespuķe" ar izrādi "DĀVANA TANTEI" (Rita Missūne). IEEJA £5
- Plkst. 19 Valentīndienas BALLE (spēlē Olīvija). IEEJA £5

Jūs sagaida jautras rotaļas, danči, sadziedāšanās. Līdzi var ņemt groziņus.

16. FEBRUĀRIS

Valentīndienas sirsniņballe
Skelmersdale, Lielbritanijā

Adrese: *Skelmersdale, Ecumenical* centrā *WN8 6LU.* Laiks: plkst.18

Gada romantiskākā ballīte Skelmersdale. Mīlestības pilna gaisotne un atrakcijas dueta Liene un Helmuts pavadībā! Balles laikā būs iespēja piedalīties fotokonkursā, pēc kuŗa tiks noteiktas romantiskākās bildes, tādēļ līdzi ņemam savus foto!

Lieliska iespēja iegādāties ieejas biļetes par samazinātu cenu līdz 15. februārim – £15, balles dienā – £20!

Bērnus bērnu istabā pieskatīs profesionāla skolotāja! Aicināti visi – gan tie, kas mīl, gan tie, kuŗu sirdis vēl nav skārusi Amora bulta!

Ieejas biļetes var iegādāties ar pārskaitījumu *West Lancashire Latvian Cultural Heritage Community Sort Code*: 20-74-45, *Account Number*: 83843718. Pēc pārskaitījuma veikšanas, lūdzu, e-mail – *westlancs.latviesu.biedriba@gmail.com,* un mēs jums elektroniski nosūtīsim ieejas biļetes.

16. FEBRUĀRIS

Folkloras kopas "Žeperi"
18 gadu svinības Straumēnos

Adrese: *Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF,* Lielbritanija. Laiks: plkst.18

20. FEBRUĀRIS

Mārča Auziņa koncertserija
"Aizrautība" LR pastāvīgajā
Pārstāvniecībā Briselē

Adrese: LR pastāvīgā Pārstāvniecība *Avenue des Arts 23, 1000,* Brisele Laiks: plkst. 18.30

Savu otro solo albumu "Aizrautība" tikko klajā laidis Mārcis Auziņš, kurš savā koncertserijā ar prieku paviesosies arī pie mums Briselē.

Latviešu ģitaras virtuozs un daudzu mūzikas skaņdarbu aranžētājs Mārcis Auziņš laidis klajā otro studijas solo albumu "Aizrautība". Albumā iekļauti 12 paša komponētie skaņdarbi, kas tapuši pēdējo divu gadu laikā, kā arī divas citu autoru darbu kaverversijas.

Otrajam Mārča Auziņa albumam dots nosaukums "Aizrautība", kas ir mūziķa vadmotīvs, radot un atskaņojot mūziku. Kā saka Mārcis: "Aizrautība ar mūziku un ģitarspēli ir tā pastāvīgā sajūta, kas atkal un atkal liek ņemt rokās instrumentu, komponēt, aranžēt un meklēt jaunus, mūzikālus izpausmes veidus. Tā ir vilkme pārvērst mirkļus, iespaidus, laiku un visu apkārt notiekošo ģitarmūzikā. Tā ir vēlme izzināt instrumenta un tā skanējuma un spēles robežas – nebeidzams izaicinājums atklāt un neapstāties. Tas ir tas mirklis uz skatuves, kad trīsstūrī – "Es. Mūzika. Klausītājs" – notiek tā īpašā mijiedarbība, kas tik daudz prasa un vēl vairāk jo vairāk dod atpakaļ. Tas ir mans aicinājums – mana Aizrautība, kuŗā viss iespējams."

Albumā iekļauti 12 paša Mārča radīti skaņdarbi, kā arī divas kaverversijas – Viļņa Krieviņa skaņdarbam "Meitenei kafejnīcā" un Imanta Kalniņa "Dūdieviņš".

Albuma "Aizrautība" mākslinieciskio dizainu veidojusi māksliniece Elita Patmalniece, kuŗa iedvesmojusies no albumā iekļauto skaņdarbu nosaukumiem, cenšoties katra vadmotīvam piešķirt kādu simbolu, kas attēloti uz albuma vāciņa.

Pieteikšanās obligāta līdz 15. februārim: ***guna.zake-balta@ep.europa.eu***

Sīkāka info: *www.marcisauzins.com, www.facebook.com/auzinsguitar*

22. FEBRUĀRIS

Valsts Akadēmiskā kora
"LATVIJA" koncerts
Bargteheidē, Vācijā

Adrese: Bargteheides baznīcā, Vācija Laiks: Plks. 19

Diriģents Māris SIRMAIS

PROGRAMMA:

- *Arvo Pärt Da pacem Domine*
- Imants Raminš *Ubi caritas*
- *Josef Gabriel Rheinberger Abendlied*
- Georgs Pelēcis *Аллилуия*
- Ēriks Ešenvalds *A drop in the ocean*
- Andris *Kontauts Jūras māte, jūras māte, valdi savas kalponītes*
- Vaclovas Augustinas *Tykus tykus*
- Rihards Dubra *Tu skaistō Dīva dōrza rūze*
- Ēriks Ešenvalds *Stars*

Sagatavots kopā ar portālu *latviesiem.com*

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvijas goda konsuli pulcējas Vašingtonā

1. februārī Vašingtonā uz ikgadējo sanāksmi pulcējās Latvijas goda konsuli ASV. Sanāksmes laikā Latvijas vēstnieks Andris Teikmanis un vēstniecības darbinieki informēja par 2018. gada notikumiem un nākotnes plāniem.

Neapšaubāmi politiski nozīmīgākais notikums Latvijas un ASV attiecībās bija 3. aprīļa Baltijas valstu un ASV prezidentu samits (galotņu apspriede) Baltajā namā, kuŗa laikā tika organizēts arī augsta līmeņa biznesa samits. Iepriekšējā gadā notika vairāki desmiti ar Latvijas Simtgadi saistīti pasākumi visā ASV. Spilgtākais no tiem bija Niagāras ūdenskrituma izgaismošana Latvijas karoga krāsās 17. novembrī – pateicībā par lielo darbu, kas tika ieguldīts, lai šī skaistā dāvana piepildītos, vēstnieks Teikmanis pasniedza Ārlietu ministrijas Atzinības rakstu ASV latvietei Sandijai Bajotai. Tāpat vēstnieks pateicās goda konsulam Kārlim Šteinmanim (Ohaio pavalsts), kuŗš koordinēja goda konsulu dāvanas vēstniecībai sarūpēšanu – Egila Rozenberga gobelēnus, kas tiks izmantoti vēstniecības telpu pastāvīgai iekārtošanai. Arī šogad vēstnieks aicināja goda konsulus turpināt aktīvo iesaisti Latvijas un ASV uzņēmēju kontaktu veicināšanā, sadarbojoties ar vēstniecību un Latvijas – ASV tirdzniecības kameru. Darba pusdienas bija veltītas sarunai par starptautiskās tirdzniecības jautājumiem ar Ārlietu ministrijas Ekonomisko attiecību, tirdzniecības un attīstības sadarbības direkcijas vadītāju Juri Štālmeistaru. Sanāksmes laikā ar goda konsuliem par savu pieredzi ASV un tālākajiem plāniem dalījās četru veiksmīgu uzņēmumu pārstāvji no *Latvijas finieris*, *SAF Tehnika*, *Vizulo* un *GroGlass*. Par Latvijas diasporas aktivitātēm, gan aizstāvot Latvijas intereses saziņā ar ASV amatpersonām, gan vēstot par Latvijas Simtgadi savās kopienās, uzstājās Amerikas latviešu apvienības vadītājs Pēteris Blumbergs.

***

Ieceļ ES Vispārējās tiesas tiesneša amatā

Par Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu valdību pārstāvi 1. februārī uz vēl vienu termiņu ES Vispārējās tiesas tiesneša amatā iecelta Inga Reine (*attēlā*).

Reines jaunais darba termiņš būs no šī gada 1. septembŗa līdz 2025. gada 31. augustam. Valdība par Reines atkārtotu virzīšanu šim amatam lēma jau pērn 9. oktobrī.

***

Latvija atbalsta starptautisko koaliciju cīņai pret *ISIL*

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*Jaunā Vienotība*) Vašingtonā piedalījās starptautiskās koalicijas *ISIL* sakāvei sanāksmē. Tās laikā koalicijā iesaistīto valstu ministri un organizāciju vadītāji apsprieda sasniegto progresu cīņā pret *ISIL* grupējumu Irakā un Sīrijā, kā arī pārrunāja koalicijas mērķus un uzdevumus 2019. gadā, reaģējot uz izmaiņām *ISIL* grupējuma taktikā un struktūrā.

Rinkēvičs vērsa uzmanību, ka starptautiskā koalicija ir veikusi ļoti svarīgu uzdevumu – *ISIL* no Irakas un Sīrijas ir gandrīz pilnībā padzīta. Tomēr darbs nav pabeigts, koalicijai ir jāturpina koordinēt rīcību, lai nepieļautu *ISIL* ideoloģijas izplatīšanos, jo *ISIL* taktika mainās. Tāpēc arī koalicijas taktikai jāspēj pielāgoties šīm izmaiņām.

***

ASV Latvijā izvieto *Black Hawk* hēlikopterus un karavīrus

Turpinot ASV operāciju *Atlantic Resolve*, Latvijā ieradušies 13 hēlikopteri UH-60 un HH-60 *Black Hawk*, lai stiprinātu reģionālo drošību un demonstrētu ASV klātbūtni reģionā.

Operācijas *Atlantic Resolve* rotācijas ietvaros Latvijā ieradušies aptuveni 150 karavīru no ASV 1. kaujas aviācijas brigādes 3. bataljona, kas ar 13 hēlikopteru atbalstu pildīs dienesta pienākumus Nacionālo bruņoto spēku aviācijas bazē Lielvārdē. 1. kaujas aviācijas brigādes 3. bataljona karavīri trenēsies kopā ar Nacionālo bruņoto spēku un NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas karavīriem, kā arī piedalīsies militārajās mācībās.

***

Dienestu bruņotajos spēkos sāks 30 karavīru

13. februārī gandrīz 30 karavīru, kuŗi sekmīgi pabeiguši Rekrutēšanas un atlases centra veikto atlasi, sāka dienestu Nacionālajos bruņotajos spēkos. Šogad profesionālajā dienestā plānots pieņemt līdz 710 karavīru, un viņu apmācībai ieplānoti 14 militārās pamatapmācības kursi.

***

Partijas meklēs prezidentu

Šovasar 13. Saeimas deputātiem vajadzēs ievēlēt 13. prezidentu valsts vēsturē, turklāt pirmo reizi atklātā balsojumā. Oficiālu kandidātu vēl nav, taču kuluāros virmo īstas kaislības un Saeimas partijām ir notikusi pamatīga viedokļu maiņa. Visaugstāk vērtē Eiropas Savienības Tiesas tiesneša Egila Levita izredzes. *Zaļo* un Zemnieku savienība (ZZS), kuŗas agrākais līderis Raimonds Vējonis ir pašreizējais prezidents, visticamāk, liegs savu atbalstu pašreizējam prezidentam. Pirms gandrīz četriem gadiem Valsts prezidenta ievēlēšanu aizklātā balsojumā izšķīra *Vienotības* atbalsts Raimonda Vējoņa kandidātūrai. Tagad situācija mainījusies, un *Jaunā Vienotība*, visticamāk, vairs nav gatava atbalstīt Vējoni, tāpat kā *Zaļo* un Zemnieku savienība. ZZS Saeimas frakcijas priekšsēdis Uldis Augulis norādīja, ka gadījumā, ja koalicija, kuŗai ir 61 balss parlamentā, vēlas vienoties par savu kandidātu, būtu diezgan utopiski virzīt cilvēku, skaidri zinot, ka viņam nebūs nepieciešama atbalsta. Vējonis iepriekš individuāli ticies ar frakciju vadītājiem un pieskāries arī jautājumam par viņa pārvēlēšanu. Atklāti pie kameras partiju pārstāvji nav gatavi komentēt tikšanos, vien atzīst, ka jautājums pārrunāts. Nacionālā apvienība (NA) neslēpj, ka prezidenta amatam virzīs Eiropas Savienības Tiesas tiesnesi Egilu Levitu.

***

EK jauno tulkotāju konkursā no Latvijas uzvar Elvis Groskops no Druvas vidusskolas

Saldus novada Druvas vidusskolas audzēknis Elvis Groskops kļuvis par labāko jauno tulkotāju no Latvijas Eiropas Komisijas (EK) rīkotajā konkursā. Šī ir jau ceturtā reize pēc kārtas, kad konkursā uzvar kāds skolēns no Druvas vidusskolas.

Elvis Groskops

Tulkošanas ģenerāldirektorāta rīkotajā jauno tulkotāju konkursā *Juvenes Translatores* piedalās 17 gadus veci jaunieši no visām Eiropas Savienības dalībvalstīm. Pats konkurss vienlaikus visās valstīs notika pērn novembrī, bet rezultāti uzzināti februāŗa sākumā. Katrs skolēns var izvēlēties tulkot no ikvienas oficiālās Eiropas Savienības valodas jebkuŗā citā ES oficiālajā valodā. Elvis bija izvēlējies tulkot no angļu uz latviešu valodu. Viņš konkurēja ar skolēniem no Ķeguma, Valkas, Saldus un četrām Rīgas skolām. Konkursa tema šai reizē bija Eiropas Kultūras mantojuma gads.

***

Studentu apvienība rosina palielināt stipendijas

Latvijas Studentu apvienība (LSA) rosina būtiski palielināt valsts stipendijas visos studiju līmeņos studējošajiem, pastāstīja apvienības prezidente Justīne Širina. Studentu apvienība uzskata, ka ir nepieciešams pilnveidot augstākās izglītības financēšanas un studējošo atbalsta sistēmu, tostarp būtiski kāpinot valsts budžeta stipendijas. Saskaņā ar Izglītības attīstības pamatnostādnēm 2014. - 2020. gadam Latvijai būtu jāvirzās uz pilnībā no valsts budžeta dotētu doktorantūru.

***

Amatā apstiprina VID vadītāju

Ministru kabinets 5. februārī Valsts ieņēmumu dienesta (VID) vadītājas amatā apstiprināja Ievu Jaunzemi. VID vadītāja pilnvaru termiņš ir pieci gadi.

Ieva Jaunzeme // Foto: LETA

Jaunzeme līdz šim bija Ekonomikas ministrijas Administrācijas vadītāja, bet iepriekš viņa bijusi valsts sekretāre Labklājības ministrijā. Tāpat potenciālā VID ģenerāldirektore sešus gadus vadīja Konkurences padomi, bet pirms tam bija padomniece Latvijas pastāvīgajā pārstāvniecībā Eiropas Savienībā. Jaunzeme arī četrus gadus bija ģenerāldirektore Latvijas Darba devēju konfederācijā. VID ģenerāldirektora amata kandidātei ir biznesa vadības maģistra grads un arī Ekonomikas fakultātes ekonomista diploms, kas ar Akadēmiskās informācijas centra lēmumu pielīdzināts profesionālā maģistra gradam. Viņa pārvalda angļu un krievu valodu un pamatzināšanu līmenī apguvusi arī vācu un franču valodu.

***

Demokratijas situācija Latvijā

Demokratija 2018. gadā piedzīvojusi grūtus laikus, situācijai pasliktinoties jau 13. gadu pēc kārtas, secināts ASV nevalsts organizācijas *Freedom House* ikgadējā ziņojumā.

Ziņojumā *Freedom In The World 2019* teikts, ka izaicinājumi demokratijai ASV "draud iedragāt politiskās tiesības un pilsoniskās brīvības" visā pasaulē. 2018. gadā politisko tiesību un pilsonisko brīvību samazināšanās konstatēta 68 valstīs, bet situācijas uzlabošanās šajās jomās bijusi vērojama tikai 50 valstīs, norādīts ziņojumā. Latvija pēc politisko tiesību un pilsonisko brīvību novērtējuma ziņojumā atzīta par brīvu valsti un kopumā organizācijas vērtējumā saņēmusi 87 no 100 iespējamajiem punktiem, kas ir tikpat, cik pirms gada. Par brīvām ziņojumā atzītas arī abas pārējās Baltijas valstis. Igaunija *Freedom House* vērtējumā saņēmusi 94 punktus, bet Lietuva 91 punktu. Abu valstu saņemtais punktu skaits gada laikā nav mainījies.

(Turpinājums 4. lpp.)

SPILGTS CITĀTS

"Telefonos dzīvo pats nelabais..."

Žurnālā ***IR*** apskatnieks **Pauls Raudseps** raksta par jauno tehnoloģiju ietekmi uz sabiedrību. Viņš konstatējis, ka ASV nabadzīgākās skolas dižojas ar e-ierīcēm, bagātnieku skolās tās aizliedz. Kāpēc tas tā? Lasītāju ieskatam fragments no šī raksta.

Silīcijas ielejas miljonāri un miljardieŗi ir panikā. Viņu bērni pārāk daudz lieto viņu produktus. Pēdējo pāris gadu laikā aizvien vairāk jauno tehnoloģiju celmlaužu, ieviesēju un attīstītāju nolēmuši, ka bērniem vismaz līdz padsmitnieka gadiem būtu jāturas, cik vien iespējams, tālu no ekrāniem.

Paši jauno tehnoloģiju radītāji labāk par jebkuŗu citu zina, ka viedtālruņu lietotņu un sociālo tīklu dizains tiek sevišķi veidots, lai radītu cilvēkos atkarību, vēlmi atkal un atkal atgriezties savā tvitera laika līnijā, Facebook lappusē, Instagram kontā un pārbaudīt – kas atzīmējis ar "Patīk" manu ierakstu? Kas ar to dalījies tālāk? Vai pie tā ir kādi jauni komentāri? Jo ilgāk lietotāji kā nozombēti blenž ekrānos, jo vairāk reklāmas viņiem var parādīt, jo vairāk naudas var nopelnīt.

Paši jauno tehnoloģiju radītāji vislabāk redz, kā nepārtrauktā atrašanās pozā, kuŗu varētu saukt par ***"viedtālruņa kūkumu"*** *(izcēlums mūsu. – Red.) – roka lūdzoši izstiepta, acis pienaglotas mirgojošajam priekšmetam plaukstā, mugura neveselīgi saliekta uz priekšu –, kaitē gan miesai, gan prātam, gan cilvēciskām attiecībām.*

Viņi grib glābt savus bērnus no pašu radīta briesmoņa. Kā ziņo The New York Times, daudzi vadošo tīmekļa kompaniju darbinieki sākuši pilnībā bērniem aizliegt pieeju ekrāniem – gan viedtālruņiem, gan planšetdatoriem, gan parastajiem datoriem. Facebook darbiniece Atēna Čavarija *(Athena Chavarria) laikrakstam saka:* ***"Esmu pārliecināta, ka mūsu telefonos dzīvo pats nelabais, un viņš nodara milzīgu postu mūsu bērniem."*** *Daudzām* šo turīgu *cilvēku bērnu auklēm tagad jāparaksta līgums, ka viņas pašas bērnu klātbūtnē nelietos mobilos telefonus un neļaus viņiem izmantot ekrānierīces.*

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Ķīnas specdienesti uzdarbojas arī Latvijā

To, ka ķīnieši spiego Lietuvā, šīs valsts drošībnieki skaļi pasaka pirmo reizi. Kā atklājis mūsu kaimiņu Valsts drošības departaments, Lietuvā slepus darbojas Ķīnas Valsts drošības ministrijas un Militārās izlūkošanas direktorāta darbinieki.

Eiropas Ārējā darbības dienesta (EĀDD) iekšējās drošības nodaļa brīdina, ka Briselē darbojas simtiem Krievijas un Ķīnas izlūkdienesta aģentu, kas strādā diplomātu un tirdzniecības pārstāvju aizsegā. Saskaņā ar EĀDD aplēsēm Beļģijas galvaspilsētā, kur izvietotas visas svarīgākās ES vadības iestādes, darbojas aptuveni 200 Krievijas un 250 Ķīnas aģentu. ES diplomāti saņēmuši ieteikumus izvairīties no zināmu restorānu apmeklēšanas Briselē.

Skaļu spiegu skandālu piedzīvo pasaulē otrs lielākais mobilo tehnoloģiju uzņēmums *Huawei*. Arestēta šīs Ķīnas kompanijas finanču vadītāja, kuŗas tēvs ir firmas dibinātājs. *Huawei* tiek vainots tehnoloģiju zādzībā un neatļautās finanču mahinācijās.

Arī Latvijā darbojas Ķīnas tehnoloģiju kompānija *Huawei*. Kā liecina pēdējais gada pārskats, Ķīnas milža pārstāvniecības apgrozījums pirms gada Latvijā bija 22 miljoni eiro (22 735 493 eiro). Aizvadītais gads Latvijas un Ķīnas tirdzniecības sakaros bijis labākais kopš 2000. gada. 212 firmās Ķīnas uzņēmēji ieguldījuši 3 miljonus un 630 tūkstošus. Kāds ir patiesais Ķīnas investīciju apjoms, ir grūti aplēst. Jo, piemēram, *Huawei* gadījumā Latvijā dibinātā firma pieder Nīderlandē, nevis Ķīnā reģistrētam uzņēmumam.

Visaktīvāk ķīnieši iesaistījušies Latvijas kokapstrādes biznesā. Vairāki darījumi notikuši, dibinot ķīniešu ēdināšanas uzņēmumus. Viens no tiem ar nosaukumu "Lielais Ķīnas mūris" jau vairākus gadus atrodas īpaši zīmīgā vietā – tieši pretī Aizsardzības ministrijai. Mūsu Valsts drošības dienesta darbinieki Latvijā ir pamanījuši Ķīnas specdienestu darbošanos. Secinājums līdzīgs kollēgām Lietuvā – notiekot mēģinājumi zagt informāciju no ietekmīgiem cilvēkiem, lai šādi varētu kontrolēt procesus Ķīnai izdevīgā virzienā. Aiz augstajiem mūriem Zasulaukā paslēpusies Ķīnas Tautas Republikas tirdzniecības pārstāvniecība Rīgā.

***

Mītiņš Ušakova atbalstam

Rīgas Rātslaukumā 9. februārī mītiņā pulcējās daudz cilvēku, kas vēlējās paust atbalstu galvaspilsētas mēram Nilam Ušakovam (*Saskaņa*). Nekādi starpgadījumi pasākuma norises vietā netika novēroti. Daļa mītiņotāju rokās turēja plakātus Ušakova atbalstam, citu

plakātu saturs bija vērsts pret valdību, prasot solīto 500 eiro pensiju.

Mītiņa dalībnieku turētajos plakātos arī tika prasīts nodrošināt zemākas medikamentu cenas un apturēt cilvēku aizbraukšanu no Latvijas. Pēc Valsts policijas (VP) informācijas, kulminācijas brīdī mītiņā pulcējās apmēram 3000 cilvēku. Pasākums noritēja mierīgi bez starpgadījumiem un neviens nav aizturēts.

***

Ušakovs iztur uzticības balsojumu

Nesen Rīgas domi atkārtoti "sašūpoja" korupcijas skandals pašvaldības uzņēmumā "Rīgas satiksme". Veicot procesuālās darbības, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) veica kratīšanu Rīgas mēra kabinetā un dzīvesvietā. Ušakovs pēc kratīšanām no amata atkāpties negrasās, jo viņam nekāds statuss šajā procesā piemērots neesot un viņš neesot veicis nekādas nelikumīgas darbības. *Saskaņa* paudusi viedokli, ka notikušās kratīšanas esot politiska izrēķināšanās.

Rīgas domes opozicijai 11. februārī nepietika balsu, lai no amata atbrīvotu pilsētas mēru Nilu Ušakovu (*Saskaņa*), līdz ar to viņš saglabājis amatu. Par Ušakova atbrīvošanu balsoja visi klātesošie opozicijas deputāti.

***

Linda Liepiņa atstāj KPV LV līdzpriekšsēdes amatu

Saeimas deputāte Linda Liepiņa (KPV LV) nolēmusi atstāt partijas KPV LV līdzpriekšsēdes un valdes locekles amatu. Šādu lēmumu politiķe pieņēmusi vairāku iemeslu dēļ – ņemot vērā KPV LV pieņemto lēmumu pievienoties *Jaunās Vienotības* vadītajai valdībai, kuŗu Liepiņa balsojumā neatbalstīja, un partijas līdzpriekšsēža Artusa Kaimiņa (KPV LV) "vairāku izgājienu dēļ" pēdējās nedēļās.

***

Par PSRS karoga vicināšanu piemērots sods

Rīgas rajona tiesa Jūrmalā piemērojusi 20 eiro naudas sodu kādam vīrietim, kurš pērn 18. novembrī no sava loga vicināja karogu ar PSRS simboliku, proti, sirpi un āmuru, brīdī, kad blakus mājai norisinājās pasākums par godu Latvijas proklamēšanas dienai, liecina publiski pieejamais anonimizētais tiesas spriedums. Vīrietis tiesai savu vainu atzina un skaidroja, ka atzīmēja svētkus un ar karogu māja savai draudzenei un paziņām, kuŗi dzīvojot blakus pasākuma skatuvei. Vīrietis tiesā secināja, ka karoga vicināšana bijusi lieka un piebilda, ka pārkāpuma izdarīšanas laikā bijis alkohola reibumā.

***

Noskaidrots 2018. gada vārds, nevārds un spārnotais teiciens

Noslēgusies Rīgas Latviešu biedrības Latviešu valodas attīstības kopas un Latvijas Rakstnieku savienības ikgadējā akcija "Gada vārds, nevārds un spārnotais teiciens". Sabiedrības aptaujā apkopoti spilgtākie priekšlikumi 2018. gada vārda, nevārda, spārnotā teiciena un savārstījuma katēgorijās.

Žūrijas ieskatā par iespaidīgāko savārstījumu atzīts priekšvēlēšanu laikā plaši tiražētais solījums: "Darīsim visu, lai radītu valsti, kuŗā cilvēki gribētu piedzimt." Spārnotais teiciens tiek atzīts par spārnotu ne tikai tāpēc, ka tas aizgājis tautā, bet ir arī tāds, kas spārno domāt, pārdomāt un iznākumā rīkoties uz labu. Šoreiz par tādu izraudzīts pamatotais aicinājums: "Izkāp no telefona!"

Gada nevārds 2018 – *influenceris*. Varbūt kas mainīsies, kad sapratīsim, ko ar to galu galā domājam latviešu valodā – "viedokļa" vai "viedokļu" līderi. Gada vārds – *zibmaksājumi* (banku klientiem pieejami ātrie maksājumi) priecē tāpēc, ka nav dzimis tukšā vietā: salīdzinoši nesen valodā ienākušas gan *zibatmiņa*, gan *zibakcija*. Visi vārdi nākuši kā nepieciešams apzīmējums jaunienākušām lietām, visai drīz un manāmi sākuši zibēt saziņā, tātad uzskatāmi par veiksmīgiem darinājumiem.

***

***Rail Baltica* padomi vadīs Karolis Sankovskis**

Baltijas valstu kopuzņēmuma *AS RB Rail* padomes priekšsēža amatā iecelts Karolis Sankovskis un priekšsēža vietnieka amatos – Rīu Sillavi un Edvīns Bērziņš.

Karolis Sankovskis

Pamatojoties uz akcionāru līgumu un padomes statūtiem, priekšsēdis un divi tā vietnieki ik gadu tiek iecelti rotācijas kārtībā. Pirms darbības uzņēmumā *Lietuvos Geležinkeliai* Sankovskis bija Lietuvas elektrības pārvades sistēmu operātora *Litgrid AB* valdes loceklis un vadīja uzņēmuma stratēģiskās infrastruktūras departamentu. Viņš bija atbildīgs par tādiem stratēģiski nozīmīgiem projektiem kā elektrības pārvadu savienojumu starp Lietuvu un Poliju (*LitPol Link*) un Lietuvu un Zviedriju (*NordBalt*) ieviešanu.

***

Pētī *Rail Baltica* dzelzceļa līniju

Dzelzceļa projekta *Rail Baltica* trasē Latvijā atklāti 126 potenciāli kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti, kas būs jāizvērtē pirms dzelzceļa līnijas būvniecības, žurnālistiem pastāstīja *Rail Baltica* projekta reālizētāja Latvijā –*Eiropas Dzelzceļa līnijas* (EDzL) pārstāve Ilze Lukstiņa. Gada laikā divas speciālistu komandas ir veikušas milzīgu darbu, skaidroja Lukstiņa, norādot, ka darbos piedalījās 16 archeologi, četri architekti un viens architekta

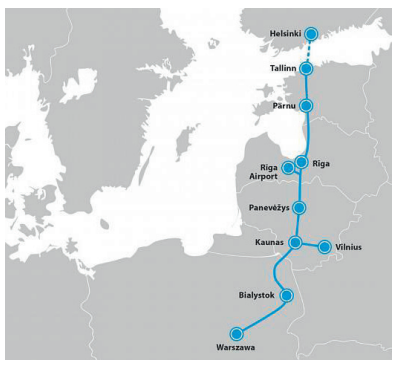

palīgs, trīs ģeodēzisti inženieŗi, divi mākslas vēsturnieki, trīs vēsturnieki un viens techniskais darbinieks. Lukstiņa pastāstīja, ka šobrīd priekšā ir ļoti liels darbs sadarbībā ar Nacionālo kultūras pieminekļu pārvaldi, lai visus šos ieteikumus, rekomendācijas un secinājumus izmantotu, projektējot *Rail Baltica* dzelzceļa līniju.

***

Izdota Silvijas Radzobes grāmata "100 izcili Latvijas aktieŗi"

Latvijas Universitātes (LU) Akadēmiskais apgāds laidis klajā grāmatu "100 izcili Latvijas aktieŗi" – skatuves mākslinieku personību un daiļrades portretējums un 486 fotoattēli 1016 lappusēs divos sējumos. Grāmatas idejas autore, projekta vadītāja un zinātniskā redaktore ir LU profesore teātŗa kritiķe Silvija Radzobe.

Pirmo reizi Latvijā tapis oriģināls darbs, kas izseko aktieŗmākslas attīstību visā latviešu teātŗa pastāvēšanas laikā. Portretu autori – 22 latviešu teātŗa zinātnieki/kritiķi, kuri pārstāv visas paaudzes. Autori raksturo aktieŗu personības, kā arī noskaidro viņu daiļrades savdabības "formulu", neslēpjot pretrunas un dzīves sarežģītos līkločus. Grāmatā raksturota visu lielāko Latvijas teātŗu režijas specifika, kā arī laikmets, kuŗā dzīvoja un strādāja aktieŗi. Pirmo reizi Latvijā tik principiāli raksturota aktieŗmāksla kā padomju, tā nacistu okupācijas apstākļos, līdz ar to pētījums iegūst kultūrvēsturisku nozīmi.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

KANADA. 4. februārī vēstnieks Kārlis Eichenbaums nodeva Latvijas Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas projekta "Radošās darbnīcas" dāvinājumu – astoņus gadus vecās Sāras zīmējumu jaunatnes centram *Youth Services Bureau Ottawa*. Izpilddirektore (ģenerāldirektore) Patija Mērfija (*Patti Murphy*) informēja, ka mazās Sāras jauko zīmējumu pēc telpu remonta izvietos jauniešu palīdzības namā (*Downtown Services and Drop-In*) Otavas pilsētas centrā, kur tiek sniegta aprūpe un atbalsts grūtībās nonākušajiem jauniešiem.

• 2. februārī Latvijas vēstnieks Kārlis Eichenbaums ar dzīvesbiedri Ināru Eichenbaumu piedalījās kopējās Eiropas Savienības ledusskulptūras atklāšanā Otavas ziemas festivālā *Winterlude*. ES kopējā ledusskulptūru veido īpaši 30 ledus bloki. Katrā no tiem ir kāds Eiropas Savienības dalībvalsti simbolizējošs ražojums vai priekšmets, kas parāda kultūras daudzveidību ar ikdienā lietojamu objektu starpniecību. Latvijas blokā ir pasaulslavenie produkti: šokolāde "Laima", "Rīgas Melnais balzams" un "Rīgas Zelta šprotes".

FRANCIJA. 8. februārī vēstnieks Imants Lieģis Latvijas vēstniecībā Parīzē tikās ar Francijas Nacionālā austrumu valodu un civilizāciju institūta (*INALCO*) Starptautisko attiecību asociācijas "Prometejs" studentiem.

Savā uzrunā studentiem vēstnieks pieskārās plašam jautājumu lokam. I. Lieģis pastāstīja par Latviju, tās iekšpolītiku un ārpolītiku, tai skaitā Eiropas Savienības aktuālitātēm un Latvijas viedokli par Krievijas agresiju Ukrainā. Vēstnieks pieskārās arī aktuāliem drošības politikas jautājumiem un starptautiskajai situācijai kopumā. Vēstnieks Lieģis norādīja, ka pašreizējā brīdī, kad starptautiskā sistēma sabrūk, ir ļoti pateicīgs laiks mācīties par starptautiskajām attiecībām.

BALTKRIEVIJA. 5. februārī Latvijas vēstnieks Baltkrievijā Dr. Mārtiņš Virsis pasniedza Ārlietu ministrijas Atzinības rakstu Baltkrievijas valsts Universitātes Starptautisko attiecību fakultātes dekānam un profesoram *Dr. hist*. Viktoram Šadurskim, kuŗš savas darbības laikā sniedzis ilgtermiņa atbalstu Latvijas vēstures un kultūras popularizēšanā Baltkrievijā. Uzrunājot klātesošos, vēstnieks M. Virsis atzīmēja Latvijas vēstniecības Baltkrievijā un Latvijas institūciju veiksmīgo sadarbību ar Baltkrievijas valsts Universitātes Starptautisko attiecību fakultātes dekānu un profesoru V. Šadurski.

INDIJA. Deli apmeklēja pārstāvji no Latvijas transporta un loģistikas nozares, lai ar Latvijas stendu piedalītos nozarei veltītā izstādē, un prezentētu iespējas, ko Latvija var sniegt kā tranzīta mezglpunkts tirdzniecības ceļos Dienvidu-Ziemeļu un Austrumu-Rietumu virzienā. Delegāciju vadīja VAS *Latvijas dzelzceļš* (LDZ) meitas uzņēmuma *LDZ loģistika* valdes priekšsēdis Gundars Ābols, un tās sastāvā bija LDZ koncerna, Ventspils brīvostas un citu ar loģistikas nozari saistītu uzņēmumu pārstāvji.

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Ukrainas paradokss

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Apzinoties savu etnisko izcelsmi un ņemot vērā zināmus aizspriedumus, aprobežošos ar faktu izklāstu, atstājot emocijas un secinājumus lasītājiem.

41 g. v. Ukrainas ebrējs Vladimirs (Volodimirs) Zeļenskis pieteicis savu kandidātūru Ukrainas prezidenta vēlēšanās, kam jānotiek šā gada 31. martā. Kad top šīs rindiņas, aptaujas vēstī, ka Zeļenskis pēc atbalstītāju skaita ierindojies pirmajā vietā, atstājot aiz sevis gan pieredzējušo politiķi Jūliju Timošenko, gan pašreizējo Valsts prezidentu Petro Porošenko.

Zeļenskis Ukrainā izpelnījies ļoti lielu popularitāti kā TV "zvaigzne", aktieris, kino darbinieks. Jaunībā viņš bija aktīvs KVN ("Jautro un atjautīgo klubs") sacensībā. Jūsmīgu publikas atsaucību Zeļenskis iemantojis sakarā ar teātralizēto TV uzvedumu seriju "Tautas kalps", kur viņš sarkastiski attēloja sevi kā ... valsts prezidentu, šaustīdams nebūšanas un korupciju. Pagājušā gada nogalē viņš nodibināja pats savu partiju ar to pašu nosaukumu – "Tautas kalps" un paziņojis, ka balotēsies gan Ukrainas prezidenta, gan Augstākās Radas (parlamenta) vēlēšanās.

Zeļenskis rosīgi piedalījās Eiromaidanā un kā prezidenta amata kandidāts uzsver, ka visnotaļ skubinās Ukrainas virzību uz NATO un Eiropas Savienību un turpinās t. s. dekomūnizāciju.

Ukrainas premjērministrs patlaban ir tāpat 41 g. v. Ukrainas ebrējs Volodimirs Groismans, kuŗš vairākus gadus bija savas dzimtās pilsētas Viņņicas mērs un atzīts kā viens no visveiksmīgākajiem pašvaldību vadītājiem. No 2014. līdz 2016. gadam viņš bija Ukrainas parlamenta priekšsēdis. Kā premjērministrs Groismans pērn apmeklēja Izraēlu un tikās ar premjērministru Benjaminu Netanjahu.

Šā gada 21. janvārī ar vizīti Izraēlā ieradās arī Ukrainas prezidents Petro Porošenko, tikās ar Netanjahu un noslēdza vienošanos par brīvas tirdzniecības zonu. Vizītes laikā Porošenko uzsvēra, cik svarīgi ir godināt gan holokausta, gan golodomora upuŗu piemiņu.

Pirms pusgada Kijevā ieradās jauns Izraēlas vēstnieks – 55 g. v. Joels Lions. Viņš ir pieredzējis diplomāts, bet atšķirīgs tai ziņā, ka ir ortodokss un viņam ir rabina tituls. Kijevā viņam ir teicama reputācija.

Kāpēc šim rakstam dots nosaukums "Ukrainas paradokss"?

Tāpēc ka mūsdienu Ukrainā kā tautas varonis tiek godināts Stepans Bandera, kuŗa UPA (Ukrainas nemiernieku armija) gan varonīgi cīnījās pret padomju kaŗaspēku un vairākus gadus pēc kaŗa pret padomju soda ekspedīcijām, bet piedalījās arī vardarbībā pret ebrējiem. Un godināts tiek arī Simons Petļura – pirmās Ukrainas republikas vadītājs, kuŗam padoto vienību atamani 1919. gadā rīkoja asiņainus grautiņus.

To nevar vienkārši "izdzēst".

KĀRLIS STREIPS

Haoss partijā

Pagājusī nedēļa partijai KPV LV bija ļoti karsta – no partijas un pēc tam arī no tās Saeimas frakcijas izslēgts politiķis Aldis Gobzems. Kā atmināmies, viņš bija otrs kandidāts, kuŗu valsts prezidents Raimonds Vējonis izvirzīja premjerministra amatam. Nekas nesanāca. A. Gobzems kādu brīdi sprieda par technokratisku valdību, kuŗā būtu viņš un citi cilvēki, kuŗi ir speciālisti savā jomā, bet nav politiķi, kur nu vēl Saeimā ievēlēti deputāti. Nevienam nebūs pārsteigums, ka Saeimā ievēlētie politiķi par kaut ko tādu negribēja dzirdēt ne vārda un šādu valdību izveidot neizdevās. Kad valdības veidošanu uzņēmās Krišjānis Kariņš, KPV LV A. Gobzemu nominēja iekšlietu ministra amatam, bet – Kariņš paziņoja, ka kandidatūra viņam ir nepieņemama, acīmredzot sakarā ar pielaidi valsts noslēpumam, kuŗa Gobzemam pagaidām vēl nav.

Dienā, kad deputāti debatēja par K. Kariņa veidotās valdības apstiprināšanu, A. Gobzems no Saeimas tribīnes paziņoja, ka laikā pirms pērnajām Saeimas vēlēšanām KPV LV partijas dibinātājs, kādreizējais Nacionālā teātŗa aktieris Artuss Kaimiņš, paziņojis, ka naudas trūkuma apstākļos "Rūdolfs ir gatavs dot 100 tūkstošus eiro." Rūdolfs domāts advokāts no Šveices Rudolfo Meroni, kuŗš jau pasen bijis iesaistīts Ventspils tranzīta industrijā, un mājiens no A. Gobzema puses bija tāds, ka caur partijas KPV LV kasi viņš vēlējās atmazgāt naudu. A. Kaimiņš šo apgalvojumu stingri noliedza un paziņoja, ka kollēga meloja, tāpēc izslēdzams no frakcijas un partijas. Nu tas ir noticis.

Aldis Gobzems ir cilvēks, kuŗam ambīciju netrūkst, un nu viņš sācis runāt par cita politiska spēka veidošanu. Tūlīt pēc izslēgšanas viņš *Facebook* izplatīja aicinājumu atbalstītājiem pulcēties un veidot "patriotiski noskaņotu virsnieku grupu, jo jums ir mugurkauls un drosme". Par šo izteikumu uzreiz ieinteresējās Valsts drošības dienests, kā arī saausījās Latvijas bruņotie spēki, jo armijas virsnieka zvērestā teikts, ka politiski jābūt absolūti neitrāliem un nekādās politiskās kustībās iesaistīties nedrīkst. Vēl A. Gobzems rakstīja: "Aicinu pieteikties (sūtot privātu ziņu) ap 50 brīvprātīgos, kuŗi sevī jūt organizatora spējas. Sāksim darbu pie jauna veidojuma radīšanas. Nepieciešama palīdzība. Bez steigas un kvalitatīvi pirmajā posmā apzināsim un kopā uzrunāsim 10 tūkstošus cilvēku. P.S. Bezmugurkaulniekus, nodevējus vai tos, kas pie pirmām grūtībām padodas un nolaiž rokas, neatsaukties!"

Grūti spriest, kāds šis jaunais "veidojums" varētu būt, īpaši tāpēc, ka ir šaubas, ka Gobzema kungam ir kaut kas neparasts piedāvājams. Pēc profesijas viņš ir advokāts, kuŗš sabiedriski pazīstams kļuva kā Zolitūdes traģēdijas upuŗu viens no galvenajiem aizstāvjiem. Savulaik viņš bija Maksātnespējas administrācijas direktors, pēcāk bilstot, ka viņš no amata ir aizgājis "politisku intrigu" dēļ. Politikā A. Gobzems bija viens no partijas *Sabiedrība citai politikai* viens no valdes locekļiem (SCP ar laiku iekļāvās apvienībā *Vienotība*). No turienes viņš aizgāja, sakot, ka viņam kā advokātam bija pārāk daudz citu darbu. 2012. gadā viņš noziedoja 17 tūkstošus latu biedrībai *Latvijas attīstībai*, paziņojot, ka reiz biedrība pārtaps par partiju un viņš būs viens no tās kandidātiem 12. Saeimas vēlēšanās. 2014. gada jūlijā A. Gobzems 12 tūkstošus eiro noziedoja *Vienotībai*, taču galu galā nevienā vēlēšanu sarakstā tā rudens vēlēšanās viņa uzvārds nebija atrodams. Savukārt kā KPV LV kandidāts premjerministra amatam viņš tika nosaukts jau pērn maijā, tikai dažas dienas pēc tam, kad viņš bija iestājies partijā. Taujāts, kāpēc viņš partijai nav ziedojis naudu, advokāts skaidroja tāpēc, ka naudas nebija, jo Zolitūdes upuŗus viņš bija aizstāvējis bez atlīdzības. Pērn novembrī par atkārtotiem disciplināriem pārkāpumiem Latvijas Zvērināto advokātu padome A. Gobzemu izslēdza no advokatūras, kas nozīmē, ka viņš vairs nedrīkst strādāt kā advokāts. Laikam politiku viņš uzskata par glābiņu.

Cita starpā Aldis Gobzems ir palielījies, ka viņš esot tik populārs, ka pavasarī gaidāmajās Eiropas Parlamenta vēlēšanās, ja viņš būs kandidāts, viņu noteikti ievēlēs. Nav jau izslēgts. Šajās vēlēšanās parasti piedalās ļoti mazs vēlētāju skaits, un tas nozīmē, ka ievēlēšanai nav vajadzīgs īpaši daudz balsu. Iepriekšējās EP vēlēšanās Latvijas nedraudzene Tatjana Ždanoka savu mandātu ieguva ar tikai mazliet vairāk nekā 22 tūkstošiem balsu. Taču, lai kandidētu vēlēšanās, cilvēkam ir jābūt kādas partijas izvirzītam. A. Gobzema "jaunais veidojums" par tādu nevarētu būt, pat ja tuvākajā laikā viņš to izveidotu, jo vēlēšanās drīkst piedalīties tikai tās partijas, kas dibinātas vismaz pirms gada. Latvijā ir ļoti daudz reģistrētu partiju, kuŗas ir centušās piedalīties vēlēšanās, bet bez jebkādiem rezultātiem. A. Gobzems varētu censties reanimēt kādu no tām, taču diez vai no tā kaut kas īpaši labs sanāktu. Atliek gaidīt, ko viņš galu galā izdomās.

Runājot par partiju KPV LV, jāteic, ka visvairāk tā atgādina cilvēku grupu, kas sanākuši kopā gadījuma rakstura dēļ un īsti nezina, ko nu iesākt. Lasītāji, iespējams, zinās, ka balsojumā par Kariņa valdību pieci šīs partijas deputāti balsoja pret. Pēc garākām diskusijām frakcija nolēma tomēr viņus neizslēgt, savukārt jaunais premjers paziņoja, ka viņš tos uzskata par opozīcijas deputātiem. Šāda šķelšanās Latvijas politikā nav nekas nepieredzēts. Savulaik 6. Saeimā bija *Tautas kustība Latvijai*, kuŗa plašāk bija pazīstama kā Zīgerista partija, nosaukta par godu tās dibinātājam, ekscentriskajam vācietim Joachimam Zīgeristam. Partija izjuka pa vīlēm drīz pēc tam, kad tā Saeimā ieguva 17 mandātus. Nesenāks piemērs ir partija, kuŗu Valsts prezidents Valdis Zatlers nodibināja ārkārtas 11. Saeimas vēlēšanām (kas bija nepieciešams, jo prezidents iepriekšējo Saeimu bija atlaidis). Partija Saeimā ieguva 22 mandātus, bet jau pirmajā darba dienā seši deputāti no frakcijas aizgāja, apgalvojot, ka tās līderi esot pārāk diktatoriski. Arī šī partija nākamajās vēlēšanās pazuda pavisam. KPV LV gadījumā Kariņa valdībā partiju pārstāv iekšlietu ministrs Sandis Ģirgens, ekonomikas ministrs Ralfs Nemiro (kuŗu partija izvirzīja pēc tam, kad no nominācijas atteicās Didzis Šmits, viens no tiem, kuŗi balsoja pret Kariņa valdības apstiprināšanu), kā arī labklājības ministre Ramona Petraviča, kuŗa ir izcēlusies ar to, ka atšķirībā no pārējiem valdības ministriem nav nolikusi Saeimas deputāta mandātu un vienlaikus darbojas gan kā deputāte, gan kā ministre. Ministra darbs ir ļoti laikietilpīgs, un tas nav īpaši daudzsološi. Petravičas kundze teikusi, ka viņa mandātu saglabās līdz šī gada valsts budžeta apstiprināšanai, jo viņa vēlas pieskatīt labklājības financējumu. Būtībā budžets ir iepriekšējās valdības izstrādātais, nekādus lielus grozījumus Kariņa valdība tajā neveiks, tāpēc tas nav gluži loģiski. Kādus pārsteigumus vēl sagādās KPV LV – dzīvosim, redzēsim!

Augstvērtīgs mūzikālais notikums

Jau četrpadsmito reizi 9. februārī notika mūzikologa Arnolda Klotiņa iedvesmotais Latviešu simfoniskās mūzikas lielkoncerts.

JURIS GRIŅEVIČS

Laika gaitā daudz kas mainījies: orķestru skaits, samērs starp klasisko un mūsdienu mūziku, provokatīvais un tradicionālais. Tomēr šogad koncerta rīkotāji nenomocīja melomānus līdz nāvei ar gigantisku apjomu, ko citkārt grūti uztvert. Viss bija samērīgs. Akustiski joprojām neatbilstošajā Lielajā ģildē pirmajā daļā mūzicēja Liepājas simfoniskais orķestris Gintera. Rinkēviča vadībā. Protams, liepājnieki bija pelnījuši spēlēt pirmajā daļā, jo kā nekā viņiem priekšā gandrīz četru stundu ilgs mājupceļš. Vēju pilsētas mūziķi jau gandrīz visu laiku šajā gadu tūkstotī sevi apliecinājuši par aktīviem latviešu mūzikas popularizētājiem, ne tikai ierādot tai nozīmīgu vietu programmās, bet arī speciāli pasūtot jaundarbus, t. s. Liepājas koncertus.

Šoreiz liepājnieki parādīja godu klasiķim Alfrēdam Kalniņam, kuŗa mūžā vēju pilsētai bija nozīmīga loma – te viņš darbojās par ērģelnieku. Sākotnējā redakcijā simfoniskais tēlojums "Latvija" tapa 1919. gadā – mūsu jaunajai valstij dramatiskā laikā. Tomēr vēsturiskie notikumi atspoguļoti ne jau to skaudrumā. Alfr. Kalniņš savā būtībā bija liriķis. Atskaņojums gan īstu gandarījumu nesagādāja, jo "Latviju" grūti nosaukt par šedevru, manuprāt, tas ir tikai vēsturisks artefakts. Latviešu mūzikas lielākā traģēdija ir tā, ka mūsu visspilgtākie skaņraži (E. Dārziņš, Alfr. Kalniņš, J. Kalniņš, M. Zariņš) tā arī neieguva profesionālo komponista izglītību. To nevar pamanīt miniatūrās, bet tas uzskatāmi izpaužas plašākas formas darbos, kur trūkst izstrādājuma spilgtām tēmām. Liekas, ka maestro G. Rinkēvičs nebija pietiekami piestrādājis pie detaļām, jo kopumā neveiksmīgo instrumentāciju tomēr bija iespējams nedaudz koriģēt, piemēram, ar smalkākām dinamiskām niansēm. Izskanēja patriotiski robusti.

Rūpīgāk bija strādāts pie jaunā komponista Kristapa Pētersona (dz. 1982. gadā) *Otrā Liepājas koncerta*. Tas komponēts pēc liepājnieku pasūtījuma un Liepājā piedzīvojis savu pirmatskaņojumu. Orķestris un soliste – čelliste Kristīne Blaumane – bija tie paši, bet diriģents šoreiz cits. Protams, būtu naivi cerēt, ka pēc vairāku simtu stundu mūzikas atskaņošanas orķestris vēl atcerētos agrāko sniegumu. Tātad – pilnīgi jauns skatījums. Mūsu izcilā čelliste Kristīne Blaumane (pastāvīgi darbojas Londonā) kā vienmēr saistīja ar izkoptu sniegums, skanējuma daiļumu, emocionāli piesātinātu iztulkojumu.

Otrajā daļā LNSO un diriģenta Andŗa Pogas iztulkojumā skanēja kāda jaundarba pirmatskaņojums un arī 1983. gadā tapusī kompozicija. Būdama vēl tikai mūža trešajā gadu desmitā, skaņrade Linda Leimane jau ir vairāku plašākas formas kompoziciju autore. Tās izskanējušas ne tikai Latvijā vien. Jaundarbs saucas *ENANTIOMORPHIC CHAMBERS*. Lasītāj! Pamēģini, neskatoties to atkārtot, komponiste to raksturojusi kā "vertikāļu sapludināšanu, tās mērķtiecīgi vedot uz skanējuma reljefa smagākajiem punktiem, kā arī pārspīlētā veidā izmantojot vibrācijas fenomenu un galīgi, līdz izturamības robežai lēnu tempu" . Protams, šāda sonorikā balstīta estētika nav nekāda innovācija pasaules mērogā, tomēr L. Leimanei piemīt tāda īpašība (atšķirībā no vairākuma laikabiedru) kā formas izjūta, mūzikas laika sajūta, tāpēc arī šī interesantā, tembrāliem efektiem bagātā mūzika (kaut vai divu tam-tamu daudzveidīgais pielietojums) spēja piesaistīt uzmanību visā darba (un kuŗš atceras nosaukumu?) gaitā.

Tomēr par visa koncerta kulmināciju izvērtās Tālivalža Ķeniņa (1919-2008) 1983. gadā radītais šedevrs Koncerts pieciem sitaminstrumentālistiem un orķestrim. Varbūt tā nejaušība, bet visai simboliski, ka Linda Leimane ir Tālivalža Ķeniņa balvas laureāte. Šis bija *Koncerta* otrais atskaņojums Latvijā. Jācer, ka komponista jubilejas gadā notiks daudzi viņa mūzikas atskaņojumi un ieskaņojumi, jo dzimtenē Ķeniņa mūzika skan tikai epizodiski, neļaujot gūt plašāku ieskatu tās kvalitātēs.

Pirms Pēteŗa Vaska tieši Tālivaldis Ķeniņš bija pasaulē pazīstamākais latviešu komponists, kaut arī pārstāvēja savu mītnes zemi Kanadu. Tomēr arī trimdā, darbojoties atšķirīgā nacionālā vidē, savās kompozicijās T. Ķeniņš apzināti saglabāja latviskumu.

Atceros, ka Atmodas laika sākumā komponists viesojās Rīgā un mūsu mūzikas eliti šokēja ar apgalvojumu, ka, ja viņš būtu mācījies pie J. Vītola, neviens pasaulē viņu nezinātu. Tiešām, neraugoties uz augstu profesionālismu, mūsu vecmeistara estētiskie uzskati sakņojās 19. gs. vidū. T. Ķeniņam laimējās studēt Parīzes konservātorijā, kad Francijas galvaspilsēta bija pasaules avangardisma centrs, bet toreiz absolūti dominējušā bija neoklasicisma estētika. Šai stilistikai T. Ķeniņš palika uzticīgs visu mūžu. Tas savukārt saistās ar formas loģiku, skaidrību, arī emocionālu atturīgumu. Studiju rezultātā (T. Obēns/*Aubin*/ kompozicijā un O. Mesiāns/*Messiaen*/) ielika stingrus pamatus visam Ķeniņa daiļrades mūžam. Viņa kompozicijas var arī nevaldzināt ar savu emocionalitāti, bet no kompozicijas technikas viedokļa tie ir meistardarbi.

Koncertā perkusijas iespējas izmantotas ar milzīgu izdomu gan atsevišķi, gan apvienojumā ar orķestra instrumentiem, grupām vai visu sastāvu. Katra nākamā epizode loģiski izaug no iepriekšējās. Šo krāšņo skanējumu, formas loģiku labi izdevās atklāt sitaminstrumentu ansamblim *Perpetuum Ritmico* – Guntars Freibergs, Mikus Bāliņš, Elvijs Endelis, Ernests Mediņš – timpānistei Elīnai Endzelei un A. Pogas vadītajam LNSO, kas ritmiskās precīzitātes ziņā bija uzdevumu augstumos. Spoža visa koncerta kulminācija, ko klausītāji bagātīgi apbalvoja ar aplausiem.

Bet – vai tas tiešām bija Lielkoncerts? Galu galā – normāla apjoma programma (par ko paldies!). Vai tomēr par to pašu naudu nebūtu labāk katram orķest-rim dot iespēju atsevišķam koncertam, kaut vai nosaucot to par festivālu. Latviešu mūzikā ir ko klausīties! Bet citreiz, šķiet, mums piemīt nosliece uz gigantomāniju, iespējams, tādējādi kompensējot kādus kompleksus.

Katrā ziņā augstvērtīgs notikums mūsu mūzikas dzīvē jeb, kā apgalvo vietējie "jaunlatvieši" – ar augstu pievienoto vērtību.

Aizrakties līdz saknēm

Pagājušajā nedēļā Nacionālajā teātrī notika Zigfrīda fon Fēgezaka "Baltiešu gredzens" pirmizrāde

GUNDEGA SAULĪTE

Ar dedzīgu pārliecību par romānu tetraloģijas "Baltiešu traģēdija" vietu un nozīmi mūslaiku cilvēka apziņā – 2012. gadā to latviešu lasītājam pieejamu padarīja Pēteŗa Bolšaiša tulkojums, morālais un materiālais atbalsts ("Baltiešu gredzens" izdots apgādā VESTA-LK, serijā *Laika grāmata*). Tagad režisors Viesturs Kairišs sadarbībā ar dramaturģi Ingu Ābeli izveidojuši dramatizējumu, kas ietveŗ galvenokārt pēdējo tetraloģijas romānu, taču tajā ir arī atsauces uz iepriekšējo notikumiem.

Izrādei, kas savu skatuves dzīvi sākusi Nacionālā teātŗa 100. gadā, kad jauniestudējumu piedāvājumā uzsvērts latviešu dramaturģijas materiāls, ir gan savs pamatojums, gan, uzdrošinos apgalvot, piemīt arī polemiskas diskusijas rosinājums. Šis retajam teātŗa apmeklētājam pazīstamā baltvācu autora darbs, kuŗā skatījums uz notikumiem Baltijā 20. gadsimta gaitā sniegts no "otras puses" – t.i. – baltvāciešu skatpunkta, vēsta par visai sazarotas dzimtas gaitām Vidzemē līdz vēsturiskajam pagrieziena punktam – piespiedu izceļošanai 1939. gadā it kā uz Vāczemi. Galvenais konflikts skatuves darba varoņos ir starp divām, kā šodien teiktu, identitātēm. Viens no viņiem tieši tā arī pasaka: "Vācija ir mana tēvzeme, bet šeit ir mana dzimtene." Un izrādes emocionālā gaisotne ir veltīta šai dzimtenei, kas iemīļota un kuŗu tik sāpīgi ir atstāt uz visiem laikiem. Te paliek no bērna gaitām iemītas takas, iemīļotas ainavas, atmiņas un galu galā – arī vairāku paaudžu senču kapi. Nemaz nerunājot par cilvēciskajām saitēm, kas arī tiks sarautas.

Izrādes reklāmā, tāpat režisora izteikumos daudzkārt tika atkārtots teikums "viņi bija daļa no mums", ar to uzsveŗot baltvāciešu līdz šim noklusēto vai "piemirsto" līdzdalību latviešu nācijas veidošanā. Izrādes "Baltiešu gredzens" programmiņā lieliski atainots šis viedoklis, sniedzot ziņas gan par autoru, gan par vācbaltiešu literātūru un kultūru kopumā, gan par mūzikālā ietērpa autoriem Richardu Vāgneru un nu jaunatklāto baltvācu komponistu Nikolaju fon Vilmu (*Nicolai von Wilm*). Ja režisora Viestura Kairiša lielā mīlestība pret Vāgnera opermūziku un opermūziku vispār ir labi zināma un tās iesaistīšana skatuves norisēs šķiet likumsakarīga, bet ne vairs pārsteidzoša (galvenais varonis Aurels arī sirgst ar Vāgnera māniju un daudzkārt to piemin, jo tāda piemitusi arī Z. fon Fēgezakam), tad mūzikālā konsultanta Juŗa Vaivoda izraudzītā Vilma klavieŗmūzika, ko pirmizrādē atskaņoja Mārtiņš Zilberts, bija ne tikai patīkams atklājums, tā tik tiešām uzbūra notikumu emocionālo, viegli romantizēto gaisotni. Kā izteicies J. Vaivods, šai mūzikā "ir iespējams sajust 19. gadsimta Latvijas ainavu un iztēloties, kā saulainā rītā vēl nenopostītas muižas salonā atveŗas logs un kluso dārzu piepilda liegas klavieŗu skaņas".

Ja režisora paša iecerēto scenografiju ar Rundāles pils sienas "fototapeti" fonā pieņemam tikai par darbības fonu, tad lielāku nozīmību iegūst gan pagātnes tēlu "izcelšanās" no "pazemes"– gremdētavas spēles laukuma centrā, kam priekšplānā visas skatuves platumā savu tēlaino uzdevumu spēlē melnas zemes grēda. Tā tiek apspēlēta (dažbrīd, iespējams, pat par daudz uzkrītoši) daždažādos veidos, turklāt daudzas mizanscēnas izveidotas, aktieŗiem atrodoties "uz zemes" vai "pie zemes", kādā ainā jaunie cilvēki pat attēlo peldi ezerā. Protams, bez ūdens, uz šīs pašas melnzemes kārtas. Kad, gatavojoties prombraukšanai, varoņi izmisīgi tveŗas pie zemes, ko nevar paņemt līdzi, tuvojas izrādes traģiskā kulminācija. Saspiedušies ciešā pulciņā uz zemes pauguriņa, viņi vienojas klusuma brīdī, lai pēdējo reizi vēl paskatītos uz Vecrīgas torņiem.

Izrādes risinājumā ir maz sadzīves detaļu, bet daudz tēlainu risinājumu. Tāpēc "Baltiešu gredzens" uzlūkojams ne par tradicionālu dramatizējumu, bet drīzāk gan lirisku poēmu, kas veltīta galveno varoņu zaudētajai dzimtenei. Pārliecinoši atdevīgajā aktieŗu spēlē arī ieraugām šo vieglas pavasarīgas vēsmas apdvesto romantiku un tai līdzās – sūro reālitātes un cilvēciskas bezspēcības apzināšanos lielo vēstures ratu priekšā.

Emocionāli un fiziski vērienīgajā galvenā varoņa Aurela lomā Arturs Krūzkops pārliecina ar patiesu inteliģenci. Viņa varonis notikumus un pārdzīvojumus piepilda ar gaišumu un ar aizrautību iemieso visus (arī nepārliecinošos) režijas uzdevumus. Taču vislielākā vērtība ir cilvēciskajai ieinteresētībai sava varoņa un līdzcilvēku liktenī. Kad kopā saslēdzas tik daudz personisko sāpju, tad izrādes kodols top smags un emocijām piepildīts, tur sava nozīme arī Agneses Cīrules Madeleinei un Lauras Siliņas Barbelei, Jēkaba Reiņa Heincam un Kaspara Zvīguļa Alnim. Savukārt viegli grotesku piesitienu ansamblī ienes trīs tantes Lolitas Caukas, Intas Tiroles un Ināras Sluckas tēlojumā. Bet Uldis Dumpis Kārļa lomā uztveŗams kā gluži simbolisks mūžam padevīgā latviešu kalpotāja tēls.

Pirmizrādē mazliet par daudz spilgto akcentu savu raksturu krāsošanā lietoja Raimons Celms – dakteris Spalviņš, bet jo īpaši Kārlis Reijers – Ruprehts.

Kaut ne bez iebildumiem, taču "Baltiešu gredzena" iestudējums Nacionālajā teātrī vērtējams kā nozīmīgs pienesums mūsu valsts Simtgadē un teātŗa tuvajā 100 gadu jubilejā. Jāpiebilst, ka tiek gatavots romānu tetraloģijas papildmetiens.

“Tabu tematu man nav”

*Vēsturnieks **Uldis Neiburgs** intervijā **Viesturam Sprūdem** (LA)*

*Grāmatnīcās jau nopērkama apgādā Latvijas Mediji izdotā vēsturnieka **Ulda Neiburga** grāmata “Grēka un ienaida liesmās! Latvijas Otrā pasaules kara stāsti” – 33 vēstījumi par konkrētām Otrā pasaules kaŗa epizodēm un personībām Latvijā. Pats Neiburgs atzīst, ka viņam emocionālākās šķitušas nodaļas par Rēzeknes bombardēšanu 1944. gada Lieldienās un Jelgavas nopostīšana 1944. gada vasarā. Arī mūsdienās vēsturnieki aizvien sastopas ar jauniem avotiem, agrāk plašam lokam nezināmiem laikabiedru memuāriem, dienasgrāmatām un dokumentiem. Tā vēstures mozaīka iegūst jaunas krāsas. “Tāpēc gribētu aicināt tos, kas lasīs šo grāmatu un kuŗu tuvinieki varbūt tajā pieminēti, dalīties vēstures liecībās, ja tādas saglabājušās. Agrāk varbūt bijusi piesardzība tās atklāt, bet tagad ir pēdējais brīdis,” mudina autors.*

U. Neiburgs. Manas grāmatas (iepriekšējā – “Dievs, tava zeme deg!” – *Red.*) nav kā enciklopēdijas, jo es uz lietām absolūti neskatos enciklopēdiski – tikai ar sausiem faktiem, skaitļiem. Man svarīgi parādīt, kas ir iesaistītās puses, personas, viņu rīcību, motīvāciju. Tad, protams, nāk līdzi arī cilvēku individuālie stāsti un likteņi. Varbūt pirmajā grāmatā bija tādas fundamentālākas tēmas, kas prasīja pamatīgāku iedziļināšanos archīvos, bet “Grēka un ienaida liesmās!” vairāk ir tādi stāsti, par kuŗiem archīvu dokumentu nemaz nav daudz, un vairāk jāanalizē mutvārdu vēstures liecības. Piemēram, romu (čigānu) iznīcināšana Latvijā. Izteiksmīgu stāstu jau var uzrakstīt tikai tad, ja rakstītos vēstures avotus papildina ar aculiecinieku stāstiem. Arī šajā grāmatā ir sabiedrībā pretrunīgi vērtēti vai piemirsti temati. Teiksim, nacionālo partizānu kustība 1941. gadā – Limbažu un Raganas kaujas 1941. gada 4. jūlijā. Bieži vien pat historiografijā neredz atšķirību starp toreiz spontāni veidotajām partizānu grupām un “pašaizsardzībniekiem”, kas jau ir vācu okupācijas varas pakļautībā izveidoti. Nacionālie partizāni 1941. gada vasarā uzsāka darbību ar domu par valstiskuma atjaunošanu. Limbažus viņi atbrīvoja bez tiešas vācu kaŗaspēka līdzdalības. Tikmēr pašaizsardzības grupas vēlāk tiek iesaistītas nacistu noziegumos. Piemēram, holokaustā. Personāliju līmenī daļa nacionālo partizānu patiešām pārgāja šo grupu rīcībā, bet liela daļa ne. Tā kapteinis Ernests Ķeselis, kuŗš Limbažu kaujas laikā tika ievainots, no tālākās darbības vācu pusē izstājās, jo kāds vācu virsnieks viņam dažas dienas vēlāk pateica, ka noteicēji Latvijā turpmāk būs vācieši un sapņi par neatkarību jāaizmirst. Ķeselis gan vēlāk dienēja leģionā, taču tie, kas Limbažos, pašaizsardzībniekos dienot, vērsās pret ebrējiem, bija jau pavisam citi cilvēki. Nesaku, ka esmu izpētījis, teiksim, visu par grāmatā aprakstīto “Sarkanās bultas” darbību Kurzemē vai Zlēku traģēdiju 1944. gada decembrī, taču svarīgi ir par šīm lietām runāt, apzināt informāciju un veikt pētniecību līdz līmenim, kāds šobrīd iespējams. Vēl viena lieta, ar ko šī grāmata atšķiras no pirmās, ir tā, ka otrajā vairāk rakstīju par notikumiem provincē. Vēsture jau nav tikai Rīga. Kaut vai ebrēju iznīcināšana un glābšana Latvijas mazpilsētās. Latviešu iesaiste holokaustā bija ļoti dažāda. To parāda arī nesen 102 gadu vecumā Mūžībā aizgājušās Valentines Lasmanes (Jaunzemes) stāsts. Viņa kā jauna skolotāja kaŗa gados strādāja Malnavas Lauksaimniecības skolā. Tur bija izvietots arī vācu stābs. Kādu vakaru vācieši sarīkoja ballīti skolotājiem, bet citā telpā pulcināja vecāko klašu skolēnus. Par skolas uzraudzību atbildīgais vācbaltietis bija atlasījis tos

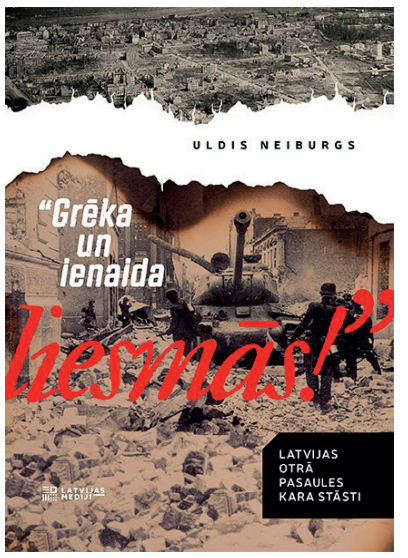

skolēnus, kuŗu tuvinieki cieta no padomju represijām, kā arī emocionālāk noskaņotos, sadzirdījis ar vīnu un agrā rītā aizveda “šaut žīdus” netālajā Naudaskalniņā. Nākamajā rītā, kad Valentine ienāca klasē, viņa redzēja, ka zēnu tajā gandrīz nav, bet meitenes sēž saraudātām acīm...

Vai arī Rēzeknes bombardēšana, ko padomju aviācija veica 1944. gada Lieldienās. Kad uzrakstīju par to žurnālā *Mājas Viesis*, mani sameklēja kāda kundze, kuŗa atzinās, ka nav varējusi nakti gulēt, jo tas uzjundījis bērnībā piedzīvoto. Kuriozi, bet apmēram tajā pašā laikā Rēzeknes pilsētas dome bija izsludinājusi, ka dalīs pabalstus padomju veteraniem sakarā ar 8./9. maija atzīmēšanu – cilvēkiem, kam ar Rēzekni faktiski nav nekāda sakara. Tikmēr tie rēzeknieši, kas 1944. gada bombardēšanā gāja bojā, un viņu pēcnācēji nekad nekādu atbalstu nav saņēmuši. Tas parāda, ka okupācijas un citu iemeslu dēļ daudzās vietās iedzīvotāju sastāvs mainījies un vien daži atceras to, kā īstenībā noticis. Tāpēc noteikti gribētu pieminēt, ka grāmatas tapšanā esmu sadarbojies ar daudziem provinces mūzejiem un novadpētniekiem – ar jelgavnieku Andri Tomašūnu, limbažnieku Uldi Bērziņu. Laimdota Jukare daudz zina par Zlēkām, par Inčukalnu – Pēteris Korsaks. Par kureliešiem man bijusi ilgstoša sadarbība ar Andreju Ķeizaru. Par Liepāju daudz pastāstījis Linards Muciņš. Grāmatas vāka bilde nākusi no Jelgavas mūzeja.

Grāmatā netrūkst tematu, ko vismaz daļā Latvijas sabiedrības noteikti uztver ļoti saasināti – padomju kaŗagūstekņu liktenis, Salaspils nometnē ieslodzītie bērni...

Man nav tabu tematu. Man interesē viss, kas Latvijā Otrā pasaules kara laikā noticis. Arī no ārvalstīm atvestie ebrēji Mežaparka koncentrācijas nometnē un Dundagā ir mūsu vēstures sastāvdaļa. Padomju laikā daudz kas tika falsificēts. Kaut vai apgalvojums par 260 tūkstošiem Latvijā iznīcināto ārzemju ebrēju, kas ir vairāk nekā desmitkārtīgs pārspīlējums. Tāpat jārunā par noklusētām lietām. Grāmatā iekļāvu, piemēram, stāstu par lietuviešu krasta sardzes karavīru traģēdiju Pāvilostā 1945. gada sākumā. Lietuviešu policijas bataljona vīri Kurzemē bija vienonā) 1945. gada 31. janvārī kauju gaitā Pomerānijā. Publikācijās Krievijā pat vēl mūsdienās tiek apgalvots, ka kaŗa noziegumu it kā izdarījusi latviešu leģiona 15. divīzija, kas ir absurds. Šo lietu pētījuši kollēgas no ASV un Lielbritanijas. Īstie vainīgie tur bija esesieši no kādas holandiešu vai vācu vienības.

Aprakstāt arī vairāku izcilu latviešu leģiona virsnieku gaitas. Pieņemu, ne vienmēr viegli “nolobīt” tā laika vācu propagandas uzslāņojumu un arī trimdas specifisko skatījumu.

Tas patiešām nav tik vienkārši. Kad izmantoju vācu okupācijas laika presi, protams, cenšos atlasīt

Uldis Neiburgs: *“Pateicoties mācītāja Richarda Zariņa piemiņas fonda atbalstam un sadarbībai ar kureliešu piemiņai veltīto Rubeņa fondu, esam nolēmuši uzrakstīt monografiju par kureliešu vēsturi. Par viņiem rakstīts jau trimdā, taču pēdējos pārdesmit gados daudzas liecības nākušas klāt. Kad tad vēl to izdarīsim, ja ne tagad!”*

jušies ar bēgļu laivu organizētājiem, ka skatīsies “caur pirkstiem”, kad laivas dosies uz Zviedriju. Kad vācieši uzzināja, kas notiek, viena lietuviešu bataljona rota tika sapulcināta Pāvilostas tirgus laukumā, atbruņota un septiņus kaŗavīrus, pēc saskaitīšanās principa no ierindas izvēlētus, nošāva, bet 11 nosūtīja uz koncentrācijas nometni. Turklāt nāvessods bija jāizpilda pašu bataljona kaŗavīriem. Tie protestēja un kavējās šaut, bet nāvei nolemtie sauca, lai dara, ko pavēl, citādi vācieši pašus nošaus. Vēl gribētu pieminēt sagūstīto Polijas Tautas armijas kaŗavīru nogalināšanu Podgajē (Flederborgraudus no pelavām. Tajā pašā laikā tur, kur ir latviešu kaŗa zinotāju apraksti un atmiņas, manuprāt, liela daļa varonības atbilst īstenībai. Vācu armijā tomēr gluži par velti apbalvojumus nedeva. Pie stāsta par 1944./1945. gada Ziemassvētku kaujām Kurzemē grāmatā citēju mākslinieka Jurģa Skulmes atmiņas. Viņš kā jaunekļis 1946. gadā staigāja pa šo kauju vietām. Skulme brīnās, cik tur daudz sašautu padomju tanku. “Kļuva saprotams, ar ko saistīts latviešu kaŗavīru Dzelzs krustu birums,” viņš raksta. Manuprāt, unikāli un personiskajā pieredzē balstīti ir leģionāru kauju apraksti, kuŗus romānā “Kāvu blāzmā” dokumentējis rakstnieks Visvaldis Lāms.

“Grēka un ienaida liesmās!” rakstu gan par leģiona pulkvedi, kaujas grupas komandieri Kārli Aperātu, kuŗa kaujas grupa tika iznīcināta 1944. gada 16. jūlijā pie Mozuļiem, gan par Latvijas aviācijas pulka pēdējo komandieri pulkvedi Rūdolfu Kandi, kuŗa liktenis arī ir traģisks, jo viņu 1942. gadā frontē pie Krasnoje Šelo, pēc strīda, visticamāk, nošāva vācu virsnieks. Un rakstu arī par leģiona majoru Gustavu Praudiņu, kuŗu pēc nesaskaņām ar vāciešiem degradēja par kareivi, bet kuŗš kuriozā kārtā dižkareivja pakāpē pēc tam Kurzemes frontē komandēja bataljonu. Patiešām, ne jau viss ir dokumentos.

Manuprāt, unikāla personība ir leģiona 19. divīzijas triecienbataljona komandieris majors Ernests Laumanis. Viņa meita dzīvo Liepājā. Laumaņa bataljons bija slavens ar pretinieku pārsteidzošiem uzbrukumiem, bet komandieris vienmēr gādājis par saviem kaŗavīriem. Latvijas Valsts archīvā Laumanim ir veselas divas krimināllietas. 1946. gadā viņu notiesā uz 20 gadiem un nosūta uz Vorkutu; 1955. gadā amnestē, bet 1957. gadā apcietina atkal un izsūta uz Mordoviju. Mani pārsteidza, ka viņš pievērsās filozofijas studijām un rakstīja par Latvijas nākotni. Gunārs Astra, Knuts Skujenieks, kas ar Laumani bija kopā nometnēs, viņu vērtējuši ļoti augstu. Laumanis centies uzturēt ne tikai kailo dzīvību, bet bijis arī aktīvs domātājs, diskutējis ar ieslodzījuma biedriem par eksistenciālām lietām. Viņš, starp citu, rakstīja, ka, kaut arī esam piedzīvojuši okupāciju, tas, kas mūs nākotnē spēcinās, ir apstāklis, ka mums aiz muguras būs 20 gadu valstiskuma pieredze, kādas 1918. gadā nebija.

Būt aktīvam vēstures izpētē nozīmē aizvien radīt ko jaunu...

Ir lietas, ko tagad mums grūti līdz galam noskaidrot. Bijušais leģionārs Aldis Hartmanis, šobrīd jau nelaiķis, tika apzinājis vairākas liecības par gūstā nonākušo leģionāru nogalināšanu Kurzemes frontē vai tūlīt pēc kapitulācijas. Piemēram, ka 43. gvardes latviešu strēlnieku divīzijas kaŗavīri nogalinājuši gūstā saņemtos 19. divīzijas leģionārus. Sarkanās armijas latviešu daļās dienējušais Vilis Krūmiņš, vēlākais nacionālkomūnists, gan to ir apstrīdējis. Vēl būtu jāpēta arī vietējo iedzīvotāju iesaiste holokaustā Latvijas mazpilsētās.

Pašlaik esmu uzsācis darbu Latvijas Universitātes Latvijas Vēstures institūta Valsts pētījumu programmā. Pateicoties mācītāja Richarda Zariņa piemiņas fonda atbalstam un sadarbībai ar kureliešu piemiņai veltīto Rubeņa fondu, esam nolēmuši uzrakstīt monografiju par kureliešu vēsturi. Par viņiem rakstīts jau trimdā, taču pēdējos pārdesmit gados daudzas liecības nākušas klāt. Kad tad vēl to izdarīsim, ja ne tagad!

Publikācija tapusi sadarbībā ar *Latvijas Avīzi*. Grāmatu varat iegādāties, arī pasūtinot tīmeklī *www.veikals.la.lv*

Pasaulslavena, bet tik vienkārša – MAIJA EINFELDE

DAIGA MAZVĒRSĪTE

Komponistes Maijas Einfeldes daiļradē, tieši un netieši, ir ierakstīta Latvijas vēsture. Par tās lappusēm stāsta cikls "Aizvestie", poēma "Manas bērnības mājas" un "Noktirne" ar Plūdoņa dzeju, "Teika par zvaigznēm" jauktajam korim ar latviešu teikas tekstu un citi skaņdarbi. Maijas mūžs bijis pārbaudījumu pilns, piedzīvojot dzimto māju zaudējumu, trūkumu un badu, dzīvi strādnieku kopmītnē, lai tikai varētu nodoties savam dvēseles aicinājumam – mūzikas radīšanai.

2. janvārī Maijai Einfeldei apritēja astoņdesmit. Jubileja tika svinēta ar skaistu koncertu, tiesa, nelielā zālē, kas atrodas Vecrīgas viducī, Zirgu ielā, un tā bija stāvgrūdām pilna. Pašai gaviļniecei bija liels gandarījums par jauniešu lielo skaitu klausītāju vidū. Netrūka Maijas kādreizējo audzēkņu, jo ilgus gadus viņa strādājusi par mūzikas teorētisko priekšmetu pasniedzēju dažādās skolās, taču galvenais vilinājums bija pati mūzika. Vienā vakarā tika parādīts labākais no vairāku gadu desmitu laikā radītā – 1983. gadā tapusī kamerkantāte "Džordāno Bruno sārts" un 2017. gadā sacerētā "Sonāte flautai un klavierēm". Kamermūzika un koŗmūzika ir Einfeldes galvenie žanri, un tieši ar saviem sacerējumiem korim viņa piedzīvojusi pelnīto pasaules slavu.

1996. gadā pēc Latvijas radio koŗa diriģenta Kaspara Putniņa pasūtinājuma Maija sacerēja kameroratoriju "Pie zemes tālās" ar sengrieķu dramatiķa Eshila vārdiem. Pēc pirmatskaņojuma Latvijā skaņdarbu pieteica ASV rīkotajā starptautiskā Bārlova fonda kompoziciju konkursā. Tajā latviešu komponiste svinēja uzvaru gandrīz 300 dalībnieku konkurencē, un par šo izcilo sasniegumu toreiz laikrakstā *Laiks* ar prieku pavēstīja komponiste Dace Aperāne. Izrādījās, ka jau 90. gadu sākumā Einfeldes mūzika jau vairākkārt skanējusi Ērģeļu dienās Ņujorkā, Bostonā u.c., valdzinot ar savu izteiksmīgu, emociju un filozofijas sintēzi. Un, beidzot satikušās klātienē, Maija ar Daci ātri vien sadraudzējās.

Godalga Bārlova konkursā neaprobežojās ar 10 tūkstošiem dolāru, par kuŗiem Einfelde toreiz iegādājās arī tik nepieciešamo veļasmašīnu un skaņu centru. Bija jāuzraksta arī jauns, augstākās sarežģītības pakāpes koŗa darbs. Tapa "15. psalms", kuŗu 1999. gadā iestudēja četri – divi Amerikas, Kanadas un Nīderlandes – koŗi un atskaņoja Kanzassitijā un Ņujorkā, Kārnegija zālē, autorei pašai klātesot. Toreiz kāds no turīgajiem trimdiniekiem apmaksāja Einfeldei biļetes, un divas nedēļas Maija ceļoja pa Ameriku Kanzassitijas koŗa diriģenta Čārlza Brafija un Aperānes sabiedrībā. Tika apskatītas skaistas vietas, Dace sarīkoja arī tikšanos – lekciju ar tautiešiem. Tā vien pusmūžā pie Einfeldes beidzot atnāca pelnītā slava, kas vainagota gan ar Latvijas Lielo mūzikas balvu (1997), gan Triju Zvaigžņu ordeni (2006), gan starptautisku atzinību.

Pēc Bārlova konkursa Latvijas radio koris gadus piecus oratoriju "Pie zemes tālās" ņēma līdzi vai visos savos koncertos plašajā pasaulē. Komponiste pati nerēķina, kuŗos kontinentos viņas mūzika skanējusi, jo svarīgāk par "kur" ir tas, ka skan vispār.

70. un 80. gados, padomju varas laikā, Einfeldes vārdu koncertu afišās tikpat kā nevarēja ieraudzīt. Viņas mūzika ar tās dziļo, sāpīgo nopietnību bija nevēlama, atradās nelabvēļi laikabiedru vidū, kas cīnījās pret Einfeldes uzņemšanu Latvijas Komponistu savienībā. Maija ir gatava nosaukt viņu vārdus, it kā cienījami, augstus amatus ieņēmuši kollēgas bija gatavi samīdīt neaizsargātas sievietes dvēseliskos, skaņās paustos pārdzīvojumus. Arī šī aizvainojuma dēļ Einfelde daļu no saviem jaunības darbiem iznīcinājusi. Taču kā upuris viņa negribēja justies, turklāt Maijas raksturam kopš bērnības zīmīga liela spītība, jo nācās rūdīties četru vecāko brāļu un māsu ķircināšanā un pāridarījumos. "Kad pieaugšu, tad gan es viņus sitīšu," toreiz cerēja Dūrēju ģimenes pastarīte, bet nekā – tā arī palika augumā mazākā un vārgākā.

Par uzvārdu Dūrēja Maijai sirds sāpēja kopš mazotnes. Tā no viņas arī izauga bite ar dzeloni – čakla darbiniece un medus vācēja, bet ja uzkāpsi, sargies! Dūrēju dzimta nāk no Rucavas pagasta Pešu ciema Mežsētām. Dzimtas vīrieši darbojušies kā zirgu vīveļu dūrēji – vēdergraižu ārstētāji, tā arī radies uzvārds. Miķelim Dūrējam, Maijas vectēvam, bija astoņi bērni, četri dēli un meitas, dažs īsāku mūžu, cits – īsts ilgdzīvotājs, viena no māsām, dedzīga baptiste, savulaik pat aizkuģojusi uz Brazīliju, kur centīgi darbojusies vietējo latviešu kopienā.

Maijas tēvs Jānis no sava tēva bija mantojis interesi par galdniecību. Pirmā pasaules kaŗa laikā, nonācis vācu gūstā, viņš apguva ērģeļbūvi – 20. gados meistarojis ērģeles Pērnavā, Ērģemē, Irlavā, Salgalē, Aizkrauklē un citur. 1931. gadā Dūrējs iekārtoja savu ērģeļu būvētavu Valmierā, kur arī vija ģimenes ligzdu kopā ar vidzemnieci Valliju Erdmani. Viņa bija turīgu ļaužu atvase, vecākiem piederēja zemnieku saimniecība Viļķenē un divstāvu māja Valmierā. Vallija bija apguvusi klavieŗspēli, ar sudraba medaļu beidza ģimnaziju Rīgā, iestājās Pēterburgas konservātorijā, taču pēkšņa slimība liedza studijas pabeigt.

Ar nelielu vecumu starpību – pusotrs, divi gadi – pasaulē nāca pieci Dūrēju bērni. Maija piedzima 1939. gada 2. janvārī, kad mammai bija jau 44 gadi. Lielie smējušies, kad meitēns savā sētiņā šūpojās un jau it skaidri dziedāja "Uz cīņu mostiet, darba ļaudis", saklausījusies pa radio raidīto "Internacionāli". Ja vecākos bērnus Vallija paguva skolot mūzikā, tad kaŗa gados Maijai šāda uzmanība gāja secen.

Komponiste 80. gadu sākumā

1999. gadā, pēc Daces Aperānes ielūguma viesojoties ASV

1944. gadā bērni palika bez tēva, atraitne ar atvasēm steidzās uz lauku māju Viļķenē, pa to laiku nodega māja Valmierā. Visu nācās sākt no nulles, Maijas māte strādāja par ērģelnieci vietējā baznīcā, bet bērni pelnīja iztiku kā gani. Izpalīdzīgie kaimiņi Dūrējiem dāvāja pienu vai maizes kukulīti, taču skolā viņi bija visslikt̄āk ģērbtie. "Bija gadījumi, kad mamma mūs nosēdināja pie tukšiem šķīvjiem, noskaitījām lūgšanu un cēlāmies kājās tukšiem vēderiem". 1950. gadā vietējā kolhoza priekšnieki izdomāja viņu mājā ierīkot mašīnu un traktoru staciju, ģimene tika izlikta uz ielas. Nekas cits neatlika, kā saspiesties noplukušā vienistabas dzīvoklītī.

Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas Dūrēji atņemtās zemes pieprasīja atpakaļ, tur tagad saimnieko komponistes brāļu ģimenes. Vecākais brālis Jānis aizrāvās ar techniku, strādāja par šoferi. Otrs brālis Kārlis bija lielisks namdaris, kamēr vecākās māsas Annas meita Inese Nelsone mantojusi mūzikālo gēnu – ilgus gadus strādājusi par čellisti Nacionālās operas orķestrī. Otras māsas Vallijas mūžs aprāvās traģiski – būdama republikas kalnu slēpošanas izlases komandas dalībniece, viņa gāja bojā Siguldas slēpošanas trasē 1967. gadā.

Arī Maija skolas gados bija laba sportiste, padevās skriešana, taču visvairāk saistīja mūzika. Jau ganu gaitās meitene sacerēja savas pirmās operas – dziedāja, sevi iztēlodamās dažādās lomās. Šo to arī dzejoja, sievišķīgās nodarbes – rokdarbi – patika mazāk, šo to plinkšķināja uz vecajām tāfelklavierēm. Tad trīspadsmit gadus veco Maiju pie sevis uz Liepāju paņēma pusmāsīca Lilija Kiršentāle, kas, būdama dažus gadus vecāka, jau bija beigusi Liepājas mūzikas vidusskolu, strādāja par koncertmeistari un klavieŗspēles pedagoģi. Maija sāka mācīties klavieŗspēli pie Aleksandras Vikmanes, diemžēl bija par vecu, lai kļūtu par koncertpianisti, kaut ļoti centās. Jau Liepājā tapa arī pirmā kompozicija – etīde "Vilciņš", taču pēc pamatskolas beigšanas nācās atgriezties pie savējiem Viļķenē. Tur vidusskolas nebija. Jāmēro ceļš uz Limbažiem, nereti skolas brīvpusdienas palika vienīgā ēdienreize. Daudz nācās pārdzīvot arī neskanīgā uzvārda dēļ. Atmiņā reize, kad bija jāstrādā skolas kopgaldā, un uz lapiņas bijis rakstīts – "dežurē Dūrēja un Šāvēja". Tagad jau komponiste to piemin ar ironiju, taču bērnībā ir pa asarai nobirdināts…

Izlēmusi stāties Cēsu mūzikas vidusskolā, meitene ceļa naudu sakrāja, lasīdama kolhozā ķiršus: "Mūzika man ir no mammas puses, viņas mamma Amālija Ertmane bija klavieŗskolotāja Rīgā. Esot savas kompozicijas pat nesusi rādīt Jāzepam Vītolam. Viņš teicis, ka ideja nav smādējama, tikai ārējais uzvalks trūcīgs. Žēl, ka vecāsmammas polkas un mazurkas pazudušas, būtu varējusi kaut ko savos darbos izmantot." Parallēli mācībām mūzikas vidusskolā Maija pabeidza Cēsu Strādnieku un jaunatnes vakara vidusskolu un bija gatava doties uz Rīgu.

Jāzepa Mediņa mūzikas vidusskolas biedru atmiņā viņa palikusi kā viena no klusākajām meitenēm, uz ballēm nebija, ko vilkt mugurā, tāpēc vakaros labāk komponēja. Sākusi mācīties mūzikas teorijas nodaļā, Maija neatrada piemērotu pedagogu, tādēļ pārcēlās uz klavieŗu nodaļu. Nu kompozīciju varēja mācīties fakultatīvi, un Einfelde ir bezgalīgi pateicīga savam toreizējam kompozīcijas pedagogam Jānim Kaijakam, vēlākajam Operetes teātra galvenajam diriģentam, kas viņu gada laikā sagatavoja konservatorijas iestājeksāmeniem. "Jau tad kādā audzēkņu vakarā visi lamāja manu skaņdarbu, pārējos apsprieda gaŗām ejot. Acīmredzot manā mūzikā bija kaut kas tāds, kas aizkaitināja. Biju jau arī kā cilvēks ērkšķaina, jo man darīja pāri. Necietu, ja mani aizskaŗ, un mēle man bija pietiekami asa. Ja kāds pateica ko kritisku, atbildēju tā, ka viņš to ilgi atcerējās!"

Savu raksturojumu Maija papildina ar vārdiem – "man ir vājš raksturs un stipra griba". Toreiz jaunā komponiste nešaubīgi gribēja studēt pie simfoniķa Jāņa Ivanova, un tā arī notika. Daudz gūts no mūzikas klausīšanās, Einfeldei patika Šostakovičs, Prokofjevs, Bartoks. Taču viņa spēja nenogrimt modernisma jūrā, saglabājot skaidru melodisko izteiksmi, lakonisku formu. Diemžēl gandrīz visus studiju gadu sacerējumus paškritiskā komponiste iznīcinājusi.

Konservātorijas pēdējā kursā Maija apprecējās ar inženieri Voldemāru Einfeldu, kuŗa dzimta savulaik izceļojusi uz Krieviju, un bērnību viņš pavadījis Smoļenskas apgabalā. 1937. gadā Staļina represijās nobendēts Voldemāra tēvs, Otrā pasaules kaŗa laikā jauneklis ar mammu un vecomammu atgriezās Latvijā. 1967. gadā ģimeni papildināja dēls Jānis, kā izteicās komponiste – "nācis pasaulē starp divām nāvēm, manas mammas un māsas…" Starp citu, Dūrēju dzimtai raksturīgs arī literārs talants: Jāņa Dūrēja brāļa Sīmaņa meita ir dzejniece, žurnāliste un tulkotāja Nora Kalna. Un Jānim Einfeldam interese par rakstīšanu pamodās visai agri, toties pirmā klavieŗstunda mammas vadībā palika pēdējā.

(Turpinājums sekos)

MŪSU *LAIKAM* ŠOGAD – 70!

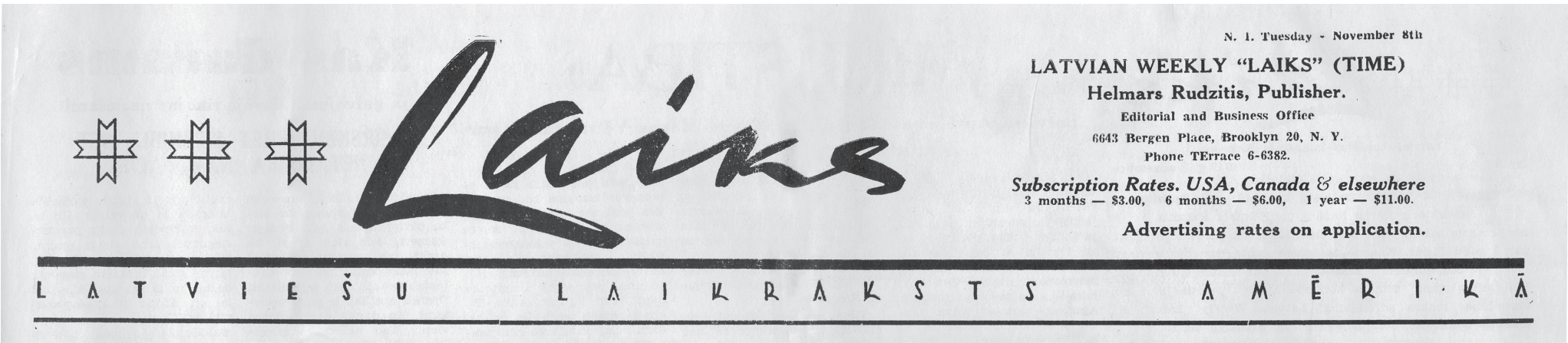

(Turpināts no Nr. 05)

Vai iespējama latviešu Dziesmu diena Amerikā?

Latviešu skaitam ASV vairojoties, rosīgāka top kultūras dzīve tajos šejienes apvidos un pilsētās, kur līdz šim tas nebija iespējams. Blakus garīgās aprūpes darbam rodas koŗi, dramatiskas kopas, orķestri utt. Lielākās pilsētās, kā Ņujorkā, Bostonā u. c., jau runā par pastāvīgu latviešu teātri, pat operu. Tur latviešu skaits sniedzas tūkstošos. Pēc P. Ludviga statistikas datiem, 1930. gadā ASV saskaitīts 38 091 latvietis. Ņujorkā – 5000, Bostonā – 8000, Čikāgā – 5000, Filadelfijā – 3000, Sanfrancisko – 1000, Klīvlendā – 1000. Bet šis skaits asimilizēšanas dēļ ir dilis, lai arī tagad tas, jācer, drīz palielināsies. Būtu jāatgriež latvietībai arī tie, kas kaut kādu iemeslu dēļ no tās aizgājuši. Jāatrod impulsi, kas atdzīvinātu tautisko apziņu. Tautu izglāba dziesmu gars... Tā tas bija pirms 75 gadiem. Bet, kā to veikt ASV milzu plašumos? Un vai tam še būtu latviskā gara dzīvinošais spēks? Domāju – jā. Arī citādi latviešu mākslas festivālam būtu liela propagandiska nozīme. Koŗi še ir: netrūkst arī repertuāra. Jāvienojas par programmu, vietu vai atsevišķiem rajoniem. Ja būtu iespējams simfoniskais orķestris, manā rīcībā ir partitūras ar visām orķestŗa balsīm: A. Jurjāna "Tēvijai", J. Mediņa "Tev mūžam dzīvot, Latvija", A. Kalniņa "Mēs gribam būt kungi mūsu dzimtajā zemē". Bez tam man ir J. Vītola, Ķepīša, V. Ozoliņa, L. Garūtas darbi simfoniskajam orķestrim. Talkā varētu aicināt J. Kalniņu ar savu izteiksmīgo 1. simfoniju. Festivāla organizēšanu varētu uzņemties jaundibināmā visus ASV latviešus aptvērēja biedrība, uzaicinot koŗus iesūtīt dziedātāju skaitu, iestudētās dziesmas utt., aicinot organizācijas, personas un presi izteikties par visiem iespējamajiem kopējiem spēkiem, no jauna ceļot gaismā Latvijas vārdu.

Ed. Ramats

Kritušo dižvīru statistika aiz dzelzs aizkara

Drūms gads pagājušais bijis komūnistu dižvīriem viņpus dzelzs aizkaram. Ja saskaita visus tos, kas 1949. gadā zaudējuši galvas vai vismaz Kremļa žēlastību, tad saraksts iznāk visai iespaidīgs. Kamēr "nodevējs" Tito visu gadu cauri vēl izstaigājis lepni paceltu galvu, pašā Maskavā un "paklausīgās" satelītvalstīs neatlaidīgi turpinājusies visu to likvidēšana, kas šķituši nepiemēroti. Kritušo skaits 1949. gadā bijis ievērojami lielāks nekā parasti, visvairāk gan laikam tāpēc, ka jaunā Kremļa zvaigzne Maļenkovs, ko arvien noteiktāki sāk uzskatīt par Staļina pēcteci, "tīrījis" visus tos, kas bijuši uzticīgi viņa pēdējam lielajam sāncensim – mistiskā kārtā mirušajam Ždanovam. Pašā Maskavā upuŗi bez izņēmumiem vienkārši pazuduši. Šo "pazudušo" vidū ir tādi kādreizējie dižvīri, kā polītbiroja loceklis un kādreizējais Gosplāna (valsts saimniekošanas plānu daļas vadītājs) Nikolajs Vozņesenskis, Augstākās tiesas priekšsēdis Ivans Goļikovs, partijas Centrālbiroja sekretārs un orgbiroja loceklis Aleksejs Kuzņecovs un Sarkanās armijas Centrālās polītiskās pārvaldes šefs, t. i., "poļitruku priekšnieks" ģenerālpulkvedis Josifs Sikins. "Titoisti" satelītvalstīs piedzīvoja dažādus likteņus. Ģenerālis Vafiades Markoss, kas bija Grieķijas nemiernieku vadonis, cik zināms, februārī Maskavā nošauts; Albānijas iekšlietu ministru Koci Ksoksu nošāva jūnijā. Augustā savā cietuma kamerā pašnāvību izdarīja asinskārīgais Budapeštas policijas šefs Petrs Gabors. Oktobrī turpat Budapeštā pakāra kādreizējo ārlietu ministru un kaŗa laikā ungāru pagrīdes kustības vadītāju Ložlo Rajku. Pašā pēdējā gada mēnesī pakāra kādreizējo Bulgārijas ministru prezidenta vietnieku un komūnistu partijas ģenerālsekretāru Traicho Kostovu, bet kādreizējais Polijas komūnists Nr. 1. Vladislavs Gomulka, ko novembrī padzina no posteņiem, līdz gada beigām vēl savu "spriedumu" nebija sagaidījis.

1951. gadā Ņujorkas Latviešu biedrības gada svētkos 17. februārī pirmo reizi ievēlēja skaistuma karalieni. Par to kļuva Vija Bērziņa (attēlā vidū ar galma dāmām – Ireni Staņu (pa kreisi) un Āiju Liepu)

Baltijas valstis – brīdinājums pasaulei

D. Ņumens, *New York Herald Tribune* Maskavas korrespondents, kas Krievijā pavadījis vairāk nekā 2 gadus, sava laikraksta slejās publicē virkni rakstu par Padomju Savienību, šoreiz bez cenzūras. Vienā no šiem rakstiem Ņumens pakavējās pie Baltijas valstīm un norāda, ka tās ir spilgtākais piemērs krievu imperiālistiskajām tieksmēm un jo sevišķi raksturīgs piemērs krievu satelītvalstīm. Baltijas valstis tika pilnīgi iekļautas Padomju Savienībā kā "patstāvīgas republikas". Baltijas valstis, kur bija ziedoša Rietumu kultūra, tagad, kad tās 5 gadus ir Padomju Savienības sastāvdaļa, rāda, cik daudz var "iegūt" valsts, kas "iekļaujas" Padomju Savienībā. Tas, kas noticis Baltijā, ir atbilde ne vien tiem, kam kā satelītvalstu pilsoņiem kādā jaukā dienā var pavērties šī pati "iespēja", bet arī visiem tiem, kas šādu iekārtu vēlētos visā pasaulē. Vispirms Baltijas valstu pievienošana pierāda, ka pretēji Padomju Savienības konstitūcijas 13. pantam tāda var arī nenotikt brīvprātīgi, jo visas 3 valstis tika iekļautas Padomju Savienībā laikā, kad tās bija okupējis krievu kaŗaspēks. Pati okupācija notika tikai gadu pēc tam, kad Molotovs bija svinīgi pasludinājis, ka ar šīm valstīm noslēgtais militārais pakts nekādi neiespaidos šo valstu patstāvību. Baltijas valstīm pat netika dota iespēja kļūt par satelītvalstīm, un jau divus mēnešus pēc okupācijas sākuma tās pilnīgi iekļāva Padomju Savienībā.

Gleznotāja Jāņa Tīdemaņa panākumi Kanadā

1944. gada beigās gleznotājam J. F. Tīdemanim, ko Rīgas mākslinieku aprindās sauca vienkārši par Džonu un no kuŗa dēkām dažus epizodus savos literāros darbos izmantojis Anšlavs Eglītis ("Salutaura tips", novele "Vecgada vakars"), cauri Vācijai izdevās pārbēgt uz Šveici, kur gleznotājs uzturējās vairākus gadus, intensīvi nododamies gleznošanai un sarīkodams vairākas izstādes.

Kopš pāris gadiem Tīdemanis pārcēlies uz Kanadu un jau paguvis sarīkot trīs savu darbu izstādes, kanadiešu mākslas aprindās izpelnīdamies lielu ievērību. Par viņu pašu un par viņa darbiem, līdz ar to skarot latvju gleznieciības iezīmes un gatavības līmeni, slavēdami rakstījuši daudzi kanadiešu, īpaši Montrealas, lielie laikraksti. "La Presse", starp citu, raksta: "Tīdemaņa izstādes apmeklētājus pārsteidz impulsīvais, varenais, prātam neaptveramais spēks, krāsu efekti un nemiers, kas tomēr netraucē vispārējo harmoniju.

Māksla un mākslinieki

Teodors Brilts valsts svētku gadījumā devis plašu koncertu Kanadas zeltraču centrā Norandā, apmēram 1000 jūdzes no Halifaksas. Norandā dzīvo aptuveni 200 latviešu. Vijolnieks Viktors Ziedonis ieradies ASV, Selbījā, kur mūzikas kolledžā uzaicināts par vijoles klases vadītāju. Mākslinieks gaida ASV ierodamies čellinieku Dz. Treimani un pianistu V. Meļķi, lai varētu atjaunot *The Latvian* trio. Ziedonis jau spēlējis radiofonā un tuvākajā laikā paredzēta viņa pirmā koncertturneja Dienviddakotā.

Kā Padomju Savienība tika pie atombumbas?

No ASV uz Maskavu sūtīts urāns un slepeni dokumenti. Lai cik neticami tas tagad izklausītos, pierādījies, ka 1943. gadā ar atombumbas projekta toreizējās administrācijas atļauju no ASV uz Maskavu nosūtīts urāns, kas nepieciešams šīs bumbas izgatavošanai. Sensacionālā vēsts sabiedrībai kļuva zināma pēc tam, kad bijušais ASV lidotājs kpt. Džordans kādam radio raidītājam sniegtajā intervijā apgalvoja, ka prezidenta Ruzvelta uzticības vīrs un padomnieks Harijs Hopkins nodevis Maskavai atombumbas noslēpumu. Jautājumu tagad izmeklē divas ASV kongresa komisijas. Ārlietu ministrs Ečesons preses konferencē paskaidrojis, ka 1943. gadā ar atombumbas projekta administrācijas atļauju uz Maskavu tiešām divi reizes sūtīts urāns un vienreiz smagais ūdens. Pēc kpt. Džordana apgalvojuma, bez Hopkinsa urāna nedošanu Maskavai veicinājuši vēl divi augsti ASV ārlietu ministrijas ierēdņi, kuŗu vārdus kapteinis pagaidām nenosauc. Kā apgalvo Džordans uz Padomju Savienību nosūtīts urāns, ļoti daudz slepenu dokumentu un zīmējumu un arī radara daļas. (..) 1944. gada janvārī Džordans ievērojis, ka kādā lidmašīnā iekrauj 50 čemodānus. Par spīti padomju kurjera protestiem, viena čemodāna saturu kapteinim izdevies pārbaudīt. Tas bijis piekrauts ar slepeniem atomu rūpnīcu zīmējumiem. Šajā čemodānā viņš redzējis arī Mikojanam adresētu Hopkinsa vēstuli par to, ka pēdējam tikai ar lielām grūtībām izdevies dabūt šos materiālus. (..) Vai urāna un atomu rūpnīcu zīmējumu sūtījumi Padomju Savienībai ļāvuši atrisināt atombumbas izgatavošanu – nav zināms, bet ir izteiktas domas, ka urāns bijis tik mazos daudzumos, ka tā pieticis tikai eksperimentālām vajadzībām.

Latviešu profesors dosies uz Tobago

Filadelfijas tuvumā dzīvo Pensilvānijas universitātes patoloģijas profesors un laborātorijas direktors Dr. J. Eimans. Blakus savai medicīnas specialitātei viņš daudz laika un līdzekļu ziedojis Centrālās un Dienvidamerikas indiāņu tautu kultūras pieminekļu atklāšanai un pētīšanai. Ik gadus vairākus mēnešus viņš dodas uz grūti pieejamiem apgabaliem, lai meklētu pēdas senajiem maiju kultūras centriem. Prof. Eimans ASV darbojas jau 46 gadus un Latvijā pēc tam nav bijis ne reizes. Filadelfijas tautiešus viņš pārsteidza ar interesantu referātu latviešu valodā par savu pieredzi pētījumu ceļojumos. Referātam asistēja profesora dzīvesbiedre ar krāsainām gaismas bildēm. Prof. Dr. Jānis Siliņš savukārt sniedza vērtējumu par dažiem interesantiem senās celtniecības un tēlniecības pieminekļiem.

(Turpinājums sekos)

MINSTERIEŠU SVEICIENS

VAIRA TEMPEL, MĀRA APELE-BLŪMIŅA

1959. gada martā mēs – Minsteres Latviešu ģimnazijas 13. izlaiduma skolnieces un skolnieki noslēdzām mūsu skolas gaitas un uzsākām jaunu dzīves posmu, nodibinot savas ģimenes, iesaistoties tālākās izglītības ceļā kādam arodam vai uzsākot studijas universitātē.

Toreiz bija īpaši laiki. Mēs sapratām, ka trimda pastāvēs vēl ilgi. Mēs sapratām, ka mums ikvienam ir jāatrod savs ceļš nākamajam dzīves posmam. Mēs bijām auguši un veidojušies latviešu sabiedrībā. Minsteres Latviešu ģimnazija bija vienīgā skola trimdā ar latviešu valodu un latviešu skolas mācību plānu. Vācijas Federālās Republikas zeme *Nordrhein-Westfalen* lielā mērā financiāli atbalstīja latviešu skolu, un Minsteres Latviešu ģimnazija pastāvēja līdz 1998. gadam. Latvija bija atguvusi neatkarību. Minsteres Latviešu ģimnazija zaudēja savu ekskluzīvo pamatu, esot vienīgā brīvā latviešu skola pasaulē.

Mēs, klasesbiedri, uzturējām kontaktus arī pēc skolas beigšanas. Mūsu klases audzinātāja Dr. Austra Rudzīte pirmajos gados ierosināja un sarīkoja klases saietus.

Mēs tikāmies vairakkārt, un ik reizi mūsu sanāksmei bija arī kultūras programma – bijām pie Jāņa Jaunsudrabiņa "Mēnesnīcā", ciemojāmies Bērzainē, Freiburgā, un tikāmies ar čellistu Ati Teichmani, bijām Klosterkalnā, Lotringenā pie rakstnieka Arnolda Apses, pie Kārļa Ieviņa Zviedrijā un pie Gunara Janovska Anglijā.

Ciemošanās "Mēnesnīcā" pie Jāņa Jaunsudrabiņa 1961. gadā

Gadu gājumā mūsu tikšanās kļuva retākas, jo bijām taču iesaistīti mūsu katra īpašos ikdienas darbos. Daži klasesbiedri uzsāka dzīvi citās pasaules malās – Kanadā, Zviedrijā, pat Indijā un, sākot ar 90. gadiem arī Latvijā. Vairākums palika Vācijā.

Savu 50. gadskārtu svinējām Latvijā, apmeklējām Raiņa un Aspazijas mūzeju un pieminējām un godinājām mūsu klases audzinātāju Dr. Austru Rudzīti ar ziedojumu Okupācijas mūzeja jaunajai piebūvei *Nākotnes namam*.

Jau agri bijām spiesti sastapties ar skolasbiedru nāvi. Pirmā no mums aizgāja Andželika Šneidere – 1961. gadā Jāņos, tad mira Paulis Traumanis – 1969. gadā, tad Haralds Šmerlings – 1994. gadā un Juris Pētersons – Kupcis, kuŗš Aizsaulē aizgāja 2003. gadā. Ivars Vētra-Džonis un viņa sieva Zenta (dz. Bilke) mirusi 2017. gadā. Mūsu klases audzinātāja Dr. Austra Rudzīte mirusi 1991. gada decembrī.

Visus viņus pieminējām ar bēru sludinājumu *Brīvā Latvijā*. Nu mūsu avīze iznāks tikai elektroniskā veidā. Mēs, kas vēl dzīvojam, esam ap astoņdesmit gadus veci. Neviens nezinām, kā mūsu dzīve veidosies tālāk. Tāpēc tagad, atzīmējot 60 gadus kopš skolas beigšanas, ar BL un Laika starpniecību sveicinām cits citu no 13. izlaiduma:

Māra Apele-Blūmiņa (Vācija, Latvija), Silvija Birkhāns, dz. Krēsliņa (Kanada), Maruta Liepa, dz. Grundule (Vācija), Rasma Rozīte, dz. Bajāre (Latvija), Ināra *Westfehling*, dz.Ozoliņa (Vācija), Vaira *Tempel*, dz. Šilde (Vācija), Uģis Bērziņš (Zviedrija, Latvija), Jāzeps Urdze (Vācija).

Mēs sveicinām arī jauno Latvijas ministru prezidentu Artūru Krišjāni Kariņu un vēlam jaunajai valdībai Dievpalīgu, veidojot Latviju tādu, kā Kariņa kungs teica savā pirmajā uzrunā, minēdams valdības galvenos mērķus – celt tautas labklājību, nodrošināt taisnīgumu un tiesiskumu. K. Kariņš ir Minsteres Latviešu ģimnazijas 39. izlaiduma absolvents.

ĪSZIŅAS

Latgales vēstniecībā *GORS* 24. februārī notiks XI Latgaliešu kultūras gada balvas "Boņuks 2018" pasniegšanas svinīgā ceremonija, kur tiks godināti 30 nominanti. Starp viņiem – Aija Īzāka, "Teksasys latgalīši" no Amerikas, albums "Dvieselis steigys", choreografs, Rēzeknes deju kopas "Dziga" vadītājs un XVI Deju svētku virsvadītājs Ilmārs Dreļs un citi.

Teiču dabas rezervātam piešķirta Eiropas neskarto dabas territoriju asociācijas *(European wilderness society)* atzinība – Bronzas standarts par lielo ieguldījumu (kopš 1972. gada) neskartās dabas saglabāšanā un bioloģiskās daudzveidības veicināšanā. Teiču dabas rezervāts (19 779 ha) aptver Krustpils, Madonas un Varakļānu novada territoriju. Lielāko daļu aizņem Teiču purvs, kas ir viens no lielākajiem Baltijā. Tā ir vienīgā vieta Latvijā, kur ligzdo melnkakla gārgale, kas izraudzīta par Teiču dabas rezervāta un Latvijas Ornitologu biedrības simbolu.

Lauku atbalsta dienests (LAD) līdz 4. martam pieņem pieteikumus no lauku tūrisma pakalpojuma sniedzējiem, biedrībām vai nodibinājumiem lauku tūrisma attīstības veicināšanai. Pieejamais financējums ir 613 084,82 eiro. Atbalstīs 80% no kopējām izmaksām. Iesniegto projektu īstenošanas beigu termiņš ir 2023. gada 30. jūnijs.

Latvijas Dabas mūzeja speciālisti par 2019. gada dzīvnieku nosaukuši alni (*Alces alces*), kas ir liela auguma un pieder pārnadžu kārtas (*Ruminantia*) briežu dzimtai (*Cervidae)*. Alnis ir vienīgā suga aļņu ģintī (*Alces*) un ir sastopams ASV, Kanadā, Skandināvijā, Čechijā, Slovakijā un Austrumeiropā. Latvijā aļņi mājo jau izsenis, to skaits ir aptuveni 21 000.

***Fazer Latvija* un SKDS veiktais pētījums par maizes ēšanas paradumiem Latvijā** parāda, ka 76% iedzīvotāju maizi ēd katru dienu. Visvairāk to uzturā lieto Latgalē –vienu vai vairākas reizes dienā ēd 85% iedzīvotāju, bet vismazāk Rīgā – 71%. Vidzemē maizi ikdienas ēdienkartē iekļauj 75% iedzīvotāju, Kurzemē – 80%, bet Zemgalē – 83%. Kopumā Latvijā izvēlas dažāda veida, bet visvairāk rudzu maizi. Maizi vairāk ēd vīrieši – 81%, bet 73% sieviešu.

Lauksaimniecības datu centra (LDC) uzturētajā vienotajā mājas dzīvnieku reģistrā ir 126 437 suņi, 4 529 kaķi un 91 sesks. 2017. gadā stājās spēkā kārtība, kas nosaka suņu obligātu apzīmēšanu ar implantētu mikroshēmu (čipēšanu) un dzīvnieka reģistrāciju LDC datu bazē. Ja prasība par obligāto reģistrēšanu un čipēšanu nav izpildīta, PVD drīkst uzlikt sodu: fiziskajām personām no 7 – 210 eiro, juridiskajām – no 15 līdz 350 eiro.

Kārsavas, Viļakas, Ciblas, Alūksnes, Ludzas un citos novados tiks atsavinātas 12 zemes platības, kopumā aptuveni 14 hektāri. Saeima nodevusi izskatīšanai komisijās grozījumus likumā vairāku zemes gabalu izmantošanu austrumu robežjoslas ierīkošanai ar Baltkrieviju un Krieviju. Saeima jau iepriekš atbalstījusi citu īpašumu atsavināšanu, lai ierīkotu robežas joslu ar Krieviju.

Īsziņas sagatavojusi **Valija Berkina**

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

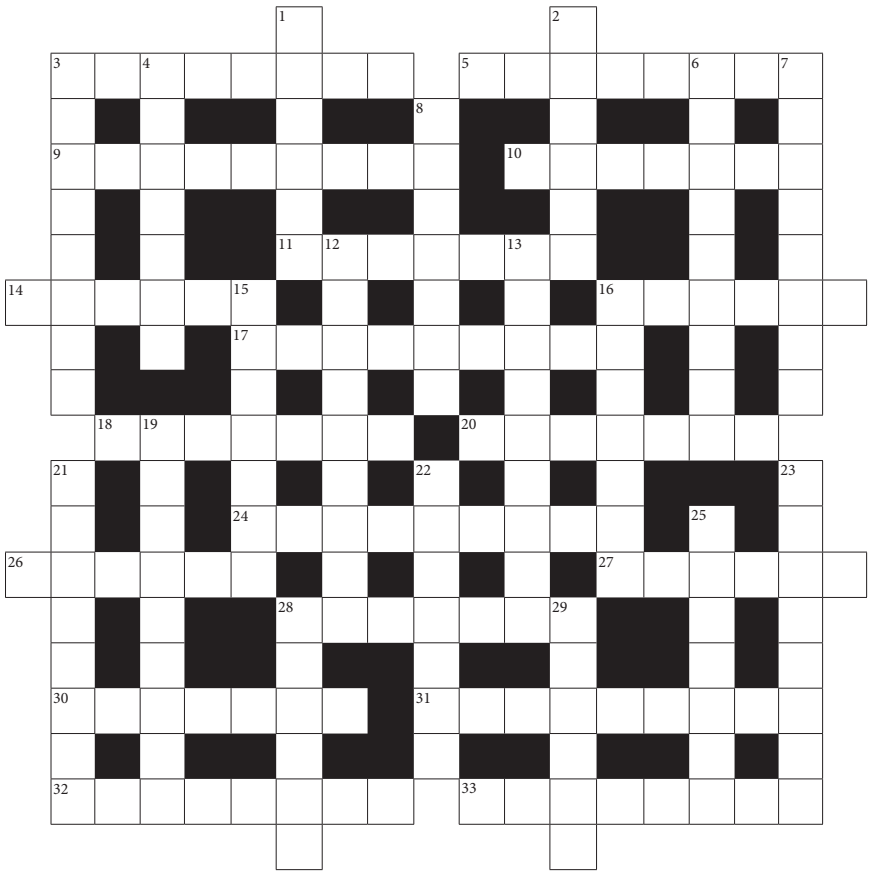

Līmeniski. 3. Garneles. 5. Valodas paveids. 9. Starptautiskas organizācijas locekļu sanāksme. 10. Apdzīvota vieta Ogres novadā. 11. Izrunas īpatnības, personai runājot svešvalodā. 14. Neliels automobilis kravas pārvadāšanai. 16. Nelieli krustziežu dzimtas lakstaugi. 17. Optisks instruments. 18. Brīva darba vieta. 20. Plāni, sausi cepumi. 24. Pieteikt savas tiesības uz kaut ko. 26. Plēvspārņu kārtas kukainis. 27. Ziedkopas. 28. A. Dimā romāns. 30. Pilsēta Meksikas ziemeļaustrumos. 31. Adītu audumu izstrādājumi. 32. Italiešu komponists (1660-1725). 33. Koŗa vadītājs un priekšdziedātājs sengrieķu traģēdijās.

Stateniski. 1. Braša, slaida. 2. Īpašas sistēmas revolveris. 3. Romiešu divriteņu rati, kuŗos iejūgti četri zirgi. 4. Necaurspīdīgi keramikas un stikla izstrādājumu vāpējumi. 6. Saulaines agrākais nosaukums. 7. A. Upīša romāns. 8. Naudas vienība Krievijā. 12. Liels ciems Jelgavas novadā. 13. Četrskaldņi, kam visas skaldnes ir trīsstūri. 15. Ciems Pārgaujas novadā. 16. Viedoklis, skatījums. 19. Latviešu aktrise (1858-1936). 21. Šķērsdambis upē. 22. Franču filozofs, matēmatiķis, dabas zinātnieks (1596-1650). 23. Vergu sacelšanās vadonis Senajā Romā. 25. Svinīgs, lirisks dzejolis. 28. Darinātas ar stellēm. 29. Amerikas Kinoakadēmijas balva.

Krustvārdu mīklas (*BL* nr. 5) atrisinājums

Līmeniski. 7. Parapeti. 8. Anapests. 10. Prīma. 11. Ojārs. 12. Sanskrits. 16. Mullas. 19. Domnas. 20. Stundas. 21. Selva. 22. Sakss. 23. Nante. 24. Atgūt. 25. Karot. 28. Asīte. 30. Stimuls. 31. Lekāli. 32. Acteki. 36. „Fornarina". 40. Esene. 41. Lukss. 42. Sarsuela. 43. Tricepss.

Stateniski. 1. Krams. 2. Getras. 3. Pirrs. 4. Vakar. 5. Balets. 6. Eseja. 7. Purapuķe. 9. Sarojans. 13. Krons. 14. Tarantuls. 15. Konstanca. 17. Statūti. 18. Kantele. 26. Ametists. 27. Amēba. 29. Taktisks. 33. Tortes. 34. Andris. 35. Inari. 37. Nāras. 38. Remte. 39. Pulpa.

IN MEMORIAM

Krusttēvu Uldi atceroties

Šī gada 30. janvārī, divas dienas pirms savas 77. dzimšanas dienas, Mūžībā aizgāja cilvēks, kuŗš bija īstena leģenda divās jomās, kuŗām īstenībā nekā kopīga nav. Uldis Streips Amerikā un pasaulē bija pazīstams mikrobiologs un imunoloģijas speciālists, profesors Luivilas universitātē Kentuki štatā Amerikā, daudzu zinātnisku darbu autors. Vienam no tiem nosaukums "Analīze par bloku pārbaudes efektiem medicīnas pirmsklīniskā mācību programmā". Ej nu saproti, kas ir bloku pārbaudes, ja tev nav doktora grads attiecīgajā disciplīnā! Uldim tāds bija. Viņa vecākajam brālim Laimonam Streipam, manam tēvam, bija doktora grads ķīmijā. Vēl viena joma, kuŗā nesaprotu ne nieka. Taču daudzu gadu gaŗumā, interneta meklētājā ievadot vārdu *Streips*, daudz biežāk parādījās Ulža Streipa, nekā jebkuŗa cita Streipa vārds. Savā profesijā viņš nudien bija slavens. Uldis bija mans tēvabrālis un krusttēvs.

Uldis Streips piedzima Rīgā 1942. gada 1. februārī. Drīz vien ģimenei nācās doties bēgļu gaitās. Streipu ģimene nonāca *dīpīšu* nometnē Eslingenā. Pagājušā gadsimta 50. gadu sākumā ģimene pārcēlās uz Ameriku, un ar laiku uz Čikāgu. Fotografijā, kuŗa pievienota šim rakstam, redzams Uldis Streips ar sievu Patrīciju jeb Petiju (*Patty*) un bērniem Krišjāni un Kristu. Aiz viņiem – mani vecvecāki Hugo un Eleonora Streips, vecāmamma un Ocis, kā pavisam mazais Kārlītis savulaik nosauca savu vecpapu. Mans tētis Laimons par brāli Uldi bija 11 gadus vecāks. Viņš ar manu mammu Līgu Korsts saskatījās jau Čikāgā, tad salaulājās, un rezultātā rados es un trīs jaunākas māsas.

Vecvecākus atceros ar lielu mīlestību. Kad mēs ar pirmo māsu bijām paaugušies, mamma iestājās Čikāgas Mākslas akadēmijā, un vasarās, kad nebija jāiet skolā, mēs daudz laika pavadījām vecvecāku mājā. Es biju pirmais mazbērns, un vecāmamma mani dikti lutināja. Viņa bija mājsaimniece ar gluži fantastiskām kulinārijas prasmēm. Dārzā viņa audzēja ogas un dažādus dārzeņus. Nekad neesmu ēdis garšīgākus skābētos gurķus kā tos, ko vecāmamma gatavoja un glabāja savas mājas pagrabā. Mēs kopā skatījāmies viņas iemīļotos varietē raidījumus – *The Ed Sullivan Show* un *The Lawrence Welk Show*. Vecāmamma angļu valodu nekad tā pavisam labā līmenī neiemācījās, bet viņa bija ļoti mīļš cilvēks, kuŗam nekad nebija slikts vārds sakāms ne par vienu cilvēku. Izņemot vienā gadījumā. Proti, Ocis bija liels krācējs, un vienudien, kad vēl biju pusaudzis, vecāmamma man pieliecās un ausī iečukstēja: "Es 40 gadus neesmu labi izgulējusies!" Vecvecāki aizgāja mūžībā ar pāris mēnešu atstarpi 1984. gadā.

Savukārt par Uldi domājot, jādomā arī par vecvecāku pagrabu, kur bieži vien risinājās process, kuŗa dēļ par viņa aiziešanu Mūžībā rakstīja teju vai katrs laikraksts, žurnāls un interneta portāls. Vecvecāku pagrabā rēgulāri pulcējās Čikāgas Piecīši, kur Uldis spēlēja basģitāru. *Piecīši* mēģināja, vecāmamma rosījās pa virtuvi, un pēc mēģinājuma allaž bija lielisks mielasts. Čikāgas *Piecīšus* esmu pazinis tikpat ilgi, cik pats sevi. Bieži vien Čikāgas Latviešu namā notika viņu koncerti, un tur bija ne tikai dziedāšana, bet arī komēdija. It īpaši Alberts Legzdiņš un Uldis Ievāns bija lieli jokdari. Tostarp bija etīde "Ziņas ar Kalniņu un Lejiņu," kuŗā viņi apsmaidīja tās pilsētas latviešu dzīvi, kuŗā viņi uzstājās. Citā etīdē viņi mazliet pavīpsnāja par latviešu akcentu angļu valodā ("*My wife is dirty. My wife is dirty too*," ar to, protams, domājot *thirty* un *thirty-two*). Daudzas no *Piecīšu* dziesmām kļuvušas par daļu no latviešu estrādes mūzikas zelta fonda. Dziesmai "Pazudušais dēls" vārdus sacerēja krusttēvs Uldis. Portālā *Dziesma.lv* par to ir atzīmēts "Izpildītājs – Čikāgas Piecīši, vārdi U. Streips, mūzikas autors *S. Goodman*". *S. Goodman* bija amerikāņu komponists Stīvs, kuŗš, cita starpā, sacerēja dziesmu "*City of New Orleans*", ko slavenu padarīja folkmūzikas leģenda Arlo Gatrijs. Nezinu, vai Gudmaņa kungs zināja, ka latvieši ir "aizņēmušies" viņa dziesmas meldiņu. Droši vien nezināja. Jautrākas dziesmas bija "*Made in Latvia*," kuŗā *Piecīši* dziedāja par meitenēm, kā arī "*What the Heck* jūs gribiet", kur viņi pasmaidīja par attiecībām starp latviešu un angļu valodu Amerikā ("*What the heck* jūs gribat *actually* no mums? Kad jūs būsit *satisfied* ar to, ko dodam jums? Mēs visi ejam kolledžā, mums patīk braukt ar *car*, bet vienmēr jūs kompleinējat, ka mēs jums darām pār.")

Piecīši ir arī leģenda Latvijā. Draugi man ir stāstījuši par to, kā okupācijas laikā no rokas rokā gāja skaņu lente ar viņu dziesmu ierakstiem. Sākoties Atmodai, cits *Piecītis* – Armands Birkens devās uz skaņu plašu studiju, kur viņš nopirka lielu skaitu skaņuplašu vāku, uz kuŗām redzamas citas grupas, tādas, kuŗas Padomju savienībā skaitījās "pieņemamas," izņēma attiecīgo plati, vāciņos ielika *Piecīšu* plati, un tad studija to ietina plastmasā, lai tā izskatītos kā neatvērta *Rolling Stones* vai *Led Zeppelin* plate. Tā *Piecīšu* plate nonāca Latvijā. Kopumā grupai izdotas 12 skaņuplates, 16 kasetes, 10 kompaktdiski un septiņi video ieraksti. 1989. gadā, kad Atmoda jau bija pilnbriedā, Čikāgas Piecīši pirmoreiz viesojās Latvijā un, padomju miliču apsargāti, koncertēja vairākās pilsētās, protams, Rīgā, kur Mežaparka Lielajā estrādē divus koncertus esot noklausījusies apmēram 100 tūkstoši klausītāju (A. Legzdiņš: "Sapiedieties ciešāk un paņemiet meitenes klēpī, lai pietiek vietas visiem!") *Piecīši* pēcāk stāstīja, ka viņi esot bijuši ļoti pārsteigti, konstatējot, ka Mežaparkā klausītāji zinājuši visu dziesmu vārdus un lustīgi dziedājuši līdzi.

2008. gadā *Piecīšu* tūre bija par godu Latvijas 90. gadadienai, es apmeklēju viņu koncertu Cēsīs, un tur pirms koncerta izcēlās tāds kā skandals. Biļetes uz koncertu tika izķertas vienā momentā, tie, kuŗi palika *bešā*, pat iesūdzēja organizētājus tiesā! Neatceros, kā tas beidzās, bet Cēsīs todien arī bija liela sniega vētra. Nācās brist pa kupenām. Savukārt 2011. gadā *Piecīši* svinēja grupas 50 gadu pastāvēšanu ar tūri "Pirmā atvadu un jubilejas koncertturneja".

Uldis Streips bija *Piecītis* "no matu galiņiem līdz papēžiem"! Kad es piedzimu, viņam bija tikai 18 gadi, un es viņu uzskatīju par tādu kā vecāko brāli. Cita starpā, viņam kādu laiku bija ļoti smalks sarkans kabriolets, kuŗu uzskatīju par mašīnbūves visaugstāko sasniegumu. Kad viņš apprecējās, man bija varbūt 12 gadi. Kāzās biju gredzenu nesējs, un tā sagadījās, ka biju pamatīgi apslimis. Svinībās vecvecāku mājās pēc laulībām, kamēr citi svinēja, es gulēju.

Uldi vienmēr atcerēšos kā sirsnīgu, reizēm mazliet aizmāršīgu (profesors taču!), bet allaž dzīvespriecīgu cilvēku. Lai viņam vieglas smiltis!

Kārlis Streips

NEKROPOLE
PERSONU, NOTIKUMU UN KAPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju
www.nekropole.info!

Esmu divu bērnu māmiņa, un **vēlos papildināt savas angļu valodas zināšanas Londonā. Piedāvāju pieskatīt Jūsu mazuli vai veikt kādu cita veida darbiņu** (viesmīlības, apkalpošanas, asistēšanas jomā). Nepieciešama arī dzīvesvieta.

Esmu komunikabla, pozitīvi noskaņota, un man raksturīga augsta atbildības izjūta un precizitāte. Spēju ātri pielāgoties jaunām situācijām un pārmaiņām. Vidēji labi pārvaldu angļu valodu, labi krievu valodu, un latviešu valoda ir mana dzimtā. Labprāt izskatīšu ikvienu darba piedāvājumu, ko varēšu apvienot ar angļu valodas mācībām.

Sīkāku informāciju, lūdzu, sūtīt uz e-pasta adresi: ***nora.nigale@inbox.lv*** vai zvanot uz Latvijas tālruni: **+ 371 29123232**

Darbu varētu sākt ne ātrāk kā ar aprīļa sākumu.

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā
Cena – 1,15 eiro par cm^2 ierāmējumā
Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtojot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm^2 ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:
Ģertrūdes iela 27
Rīga, LV - 1011
Tālrunis + 371 67326761
Tālrakstis +371 67326784
Darba laiks:
Pirmdien – 9-17
Otrdien – 9-17
Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts, iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija: Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011 (Darba laiks P,O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tālr. (redakcijā) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrakstis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.) Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants. NN6 7TJ. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas; pieņem Rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas **digitālo versiju** varat pasūtināt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: *http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta*.
Izdrukājot iespējama krāsaina versija.
Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtināt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.
Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.
- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejīgā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-
Komerciālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības *Laiks-BL* kontā – SEB Banka, nr.:LV60UNLA0050018705154, vai, sūtot naudu vai čeku *Brīvās Latvijas* atbalstam mūsu pārstāvei **Sarmītei Janovskis,** *Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick, Northants, NN6 7TJ.*

SPORTS SPORTS SPORTS

LATVIJAS TENISISTES CEĻĀ UZ ELITI

Latvijas tenisistes Pasaules grupā spēlēja arī tālajā 1993. gadā, taču tolaik tajā bija 32 komandas. Pēc šā brīža formāta ir divas Pasaules grupas (pirmā un otrā) – katrā pa astoņām komandām. Līdz ar to Latvijas izlase ir viena no pasaules *Top* 16 komandām. Latvijas tenisa komanda Federāciju kausa izcīņā pasaules grupā atgriezusies pēc 24 gadu pārtraukuma un šosezon cīnīsies par iekļūšanu tās elitē.

Pirmais pārbaudījums bija Rīgā, kur mūsu tenisistes spēlēja ar Slovakijas vienību. *Fed Cup* rangā Latvijas tenisistes ieņem 15. vietu, Slovakijas izlase atrodas 12. pozicijā. Kopumā šajā reitingā ir 105 valstu komandas. Latvijas vienības sastāvā bija abas mūsu lielākās zvaigznes – Anastasija Sevastova (*WTA* rangā 12. v.) un Aļona Ostapenko (22.), kā arī Diāna Marcinkēviča (279.), Daniela Vismane (645.) un Patrīcija Špaka. Sākotnēji Slovakijas komandas sastāvā bija iekļautas arī abas zināmākās valsts tenisistes Dominika Cibulkova (30.) un Magdalēna Ribārikova (69.), tomēr viņas abas veselības problēmu dēļ izkrita. Līdz ar to izlozē Rīgā bija Viktorija Kužmova, Anna Šmīdlova un Rebeka Šramkova (188.), kamēr ceļā atradās Tereza Mihalīkova (360.).

Pirmajā spēlē Aļona Ostapenko divu stundu un 41 minūtes ilgā sacensībā pārspēja Rebeku Šramkovu – 7:5, 6:7 (5:7), 6:1, gūstot Latvijai pirmo punktu.

Aļona Ostapenko

Anastasija Sevastova

Ostapenko spēle izvērtās sarežģīta. Pirmajā setā viņa nonāca zaudētājos ar 2:5, bet tik grūtā brīdī saņēmās, atspēlējās un tad arī uzvarēja setu, būdama pārāka piecos geimos pēc kārtas. Otrajā setā savukārt jau Ostapenko nenosargāja pārsvaru, pēc tam neizmantojot arī iespējas *tie break* izspēlē. Izšķirošajā setā vairāk spēka pietaupījusi bija Ostapenko, nedodot pretiniecei nekādas cerības uz izglābšanos.

Daudz vieglāk sekmējās Sevastovai pret Annu Šmīdlovu. Pēc daudziem breikiem pirmā seta vidū drošāk svarīgos brīžos izskaņā nospēlēja Anastasija, bet tad otrajā setā viņa jau dominēja laukumā, uzvarot setu "sausā". Visā spēlē 6:4 un 6:0.

Anastasija Sevastova trešajā spēlē pārliecinoši ar 6:3, 6:2 pieveica Rebeku Šramkovu no Slovakijas, kas Latvijai šajā duelī ļāvis gūt priekšlaicīgu panākumu ar 3:0.

Dubultspēlē Ostapenko/Marcinkēviča sacentās ar Mihalīkovu/Šmīdlovu. Mūsu tenisistes uzvarēja pārliecinoši – 6:2 un 6:3. Līdz ar to Latvijas – Slovakijas spēles rezultāts kļuva 4:0. Latvijas tenisa izlase nodrošināja sev vietu pārspēlēs par vietu Pasaule pirmajā grupā. Slovakija cīnīsies par neizkrišanu uz Eiropas/Afrikas zonas pirmo grupu.

*

Latvijas vīru tenisa pirmā rakete **Ernests Gulbis** nepārvarēja Roterdamas *ATP World Tour 500* serijas turnīra kvalifikāciju. Atlasē ar septīto numuru izliktais Gulbis, kurš ATP rangā ieņem 83.vietu,

otrās kārtas spēlē ar 6:7 (2:7), 6:7 (2:7) zaudēja francūzim Žilam Simonam (ATP rangā 31. v.) un kvalifikācijā bija izlikts ar pirmo numuru. Simons latvietim vienmēr bijis neparocīgs pretinieks, jo viņš zaudējis četrās no piecām abu savstarpējām spēlēm.

Latvijas tenisa vienība

KAMANIŅĀS – TRĪS BRONZAS MEDAĻAS

Latvijas kamaniņu braucējs **Kristers Aparjods** Oberhofā izcīnīja

bronzas medaļu Eiropas čempionātā, kas vienlaikus bija arī Pasaules kausa astotā posma sacensības.

20 gadus vecais Aparjods sasniedzis savu karjēras labāko rezultātu Eiropas čempionātos un Pasaules kausā pieaugušajiem. Bronzas medaļu ieguva arī kamaniņu sporta divnieks **Juris** un **Andris Šici.** Kristens Putins/Imants Marcinkēvičs un Oskars Gudramovičs/Pēteris Kalniņš Eiropas čempionāta ieskaitē ieņēma sesto un astoto vietu, bet Pasaules kausā viņiem bija septītā un devītā pozicija.

Elīza Cauce Oberhofā pirmajā braucienā ierindojās augstajā ceturtajā vietā, tomēr pēc neveiksmīga otrā brauciena atkrita uz 12. poziciju. Veiksmīgākā no Latvijas kamaniņu braucējām bija pirmo desmitnieku noslēgusī **Ulla Zirne**, bet **Kendija Aparjode** sacensības pabeidza 16. vietā. Visas godalgotās vietas ieņēma Vācijas kamaniņu sportistes. Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā līderei Geizenbergerei ir 882 punkti, ar 706 punktiem seko vēl viena vāciete Jūlija Taubica. Cauce ar 405 punktiem ir astotā, Aparjode ar 299 punktiem ir 12. vietā, bet poziciju zemāk ar 295 punktiem ir Zirne.

Trešo bronzas medaļu mūsu kamaniņu braucēji ieguva stafetes sacensībās. Latviju pārstāvēja Elīza Cauce, Inārs Kivlenieks un brāļi Šici.

Kamaniņu braucēji šajā disciplīnā pie godalgām kontinenta meistarsacīkstēs tikuši trešo reizi pēc kārtas. Par Eiropas čempioniem tika kronēta Itālija.

VEIKSMĪGA ATGRIEŠANĀS

Starptautiskās sacensībās daudzcīņas telpās Tallinā uzvarēja Latvijas izcilā sportiste **Laura Ikauniece**.

Viņas sasniegtais rezultāts – 4454 punkti – ir otrais labākais Eiropā šobrīd. Tas ir labs pieteikums cīņai par medaļu Eiropas

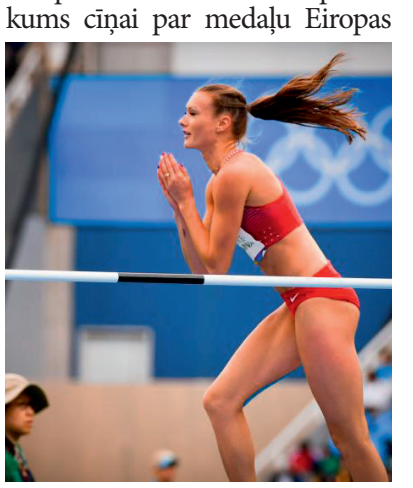

čempionātā telpās Glāzgovā marta sākumā. Aprit pusotrs gads, kopš Ikauniece pēdējo reizi izgāja uz startu daudzcīņā – 2017. gada augustā Londonas pasaules čempionātā. Diemžēl neveiksmīgā… Tagad atgriešanās notikusi ļoti veiksmīgi.

ALFONA BĒRZIŅA SPORTISKAIS VAROŅDARBS

Pirms 80 gadiem Rīgā, ASK laukumā risinājās Eiropas meistarsacīkstes ātrslidošanā, kur izcilus panākumus guva Alfons Bērziņš. Viņš, kā toreiz teica, izcīnīja Eiropas meistara titulu.

Vēlāk Bērziņa sniegumu novērtēja par sportisku varoņdarbu. Latvietis 500 m distancē izcīnīja otro, 1500 m – trešo, bet uzvarēja abās garākajās distancēs – 3000 un 5000 m. Daudzcīņā Bērziņš bija uzvarējis 20 ārzemju ātrslidotājus, kas bija ieradušies no ziemas sporta lielvalstīm – Somijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Nīderlandes.

Alfona Bērziņa panākumi turpinājās arī citās sacensībās – viņš pasaules meistarsacīkstēs izcīnīja sudraba medaļu. Otrā pasaules kara laikā dienējis leģionā, 1945. gadā arestēts, no 1945. līdz 1955. gadam bijis izsūtīts. Pēc atgriešanās no izsūtījuma strādājis par treneri. Pasaules absolūtās čempiones Lāsmas Avotiņas-Kaunistes pirmais treneris.

ĀTRSLIDOŠANA

Latvijas vienīgais ātrslidotājs **Haralds Silovs** svētdien Vācijā uzvarēja vienā starpfinišā un guva devīto vietu pasaules individuālā čempionāta masu starta sacensībās.

Silovs bija labākais pēc ceturtā apļa notikušajā pirmajā starpfinišā, tajā tiekot pie trim ieskaites punktiem. Nākamajos divos starpfinišos viņš vairs necentās, spēkus taupot noslēdzošajam finišam, tomēr tur samierinājās ar astoto vietu. Astotā vieta finišā mazos punktus vairs nedeva, un Silovs sacensību noslēgumā ar trim punktiem tika klasificēts devītajā pozicijā.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

LATVIJA

Rīgas evaņģēliskās draudzes nākamie dievkalpojumi **24. februārī** plkst. 13 (bez kafijas galda); **10. martā** plkst. 13 (ar kafijas galdu); **24. martā** plkst. 13 (bez kafijas galda). Dievkalpojumi notiek Rīgā, Akas ielā 13.

Iesvētes mācība: visi interesenti ir laipni aicināti pieteikties uz draudzes organizēto iesvētes mācību. Pieteikumus, lūdzu, sūtīt uz *info@redraudze.lv*

ANGLIJA

DIEVKALPOJUMI

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V. Vāvere

"Straumēnos", Zaļajā zālē, *Catthorpe Manor*, *Lilbourne Road*, *Catthorpe, Lutterworth*, *LE17 6DF*, svētdien, **24. februārī**, plkst.10 Epifānijas laika dievkalpojums.

ZIEMEĻANGLIJAS DRAUDZE, māc. D. Vāvere

Bradfordā, Vācu baznīcā (*The German Protestant Church*), *29 Great Horton Rd*, *Bradford*, *BD7 1AA*, svētdien, **17. februārī**, plkst. 11 Epifānijas laika dievkalpojums.

ZVIEDRIJA

DIEVKALPOJUMI

UPSALAS ev.lut. draudzes dievkalpojums Epifānijas laikā **sestdien, 16. februārī,** plkst. 14 Vindhemas baznīcā (*Vindhemskyrkan*, *Vindhemsgatan 9*, Upsalā). Dievkalpojumu vadīs mācītājs Kārlis Žols, pie ērģelēm *Göran Blomberg*. Pēc dievkalpojuma draudzes gadskārtējā pilnsapulce. Visi mīļi gaidīti!

STOKHOLMAS ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojums Epifānijas laikā svētdien, **17. februārī**, plkst. 14 Somu baznīcā (*Finska kyrkan*, *Slottsbacken 2B-C*, *Gamla Stan*, *Stockholm*). Dievkalpojumu vadīs mācītājs Kārlis Žols, pie ērģelēm Rūta Baumgarte. Pēc dievkalpojuma draudzes namā kafijas galds un draudzes gada pilnsapulce. Visi mīļi gaidīti!

ESKILSTŪNAS ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojums Epifānijas laikā **sestdien, 16. februārī,** plkst. 15 Svētā Andreas baznīcā (*Sankt Andreas kyrka*, *Vasavägen 42*, Eskilstūnā). Dievkalpojumu vadīs prāveste Zilgme Eglīte. Pēc dievkalpojuma draudzes gada pilnsapulce. Visi mīļi gaidīti!

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, *Hohenzollernstr. 54*, **17. februārī** plkst. 14 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galda.

Ludvigshāfenā, Svētā Ludviķa baznīcā, *Sankt Ludwig*, *Bismarck* un *Wredestrasse* krustojumā. Epifānijas laika pēdējā svētdienā, **17. februārī**, plkst. 15 dievkalpojums. Kalpos diakone Rasma Gundega Ieviņa. Pēc dievkalpojuma sekos azaids ar groziņiem draudzes telpās. Visi laipni lūgti!